

Εδρεύεο

ΤΕΥΧΟΣ 80

ΒΗΜΑ

*«Αληθώς σας λέγω, Όστις δεν δεχθή την βασιλείαν
του Θεού ως παιδίον, δεν θέλει εισέλθει εις αυτήν»
Κατά Λουκάν Ευαγγέλιο 18/17*

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2021

Γ' ΤΡΙΜΗΝΟ:
ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2021

ΕΤΟΣ 20° • ΦΥΛΛΟ 80°

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ 5, 104 39 ΑΘΗΝΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
- ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

Ιωάννης Γρίζος

Τηλ.: 210 7487771

E-mail: giannisgrizos@yahoo.com

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Τέρτιος Πετροβατζής

Μάνος Δαμιανάκης

ΕΛΕΓΧΟΣ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ:

Ιωάννης Γρίζος

Τηλ.: 210 7487771 - 6906 419098

giannisgrizos@yahoo.com

Παπαδιαμαντοπούλου 168

T.K. 15773, Ζωγράφου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ:

VOLCANO, ΠΑΝ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

Μικράς Ασίας 76, Γουδή

Τηλ.: 210 7708375, Fax: 210 7487280

E-mail: info@volcanograph.gr

www.volcanograph.gr

Το «ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ»

κυκλοφορεί στις αρχές

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΙΟΥΛΙΟΥ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Αποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ σε όποιον
το ζητήσει με επιστολή του.

ΔΙΑΝΟΜΗ - ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ:

Στυλ. Ρούσσος - Γεώργιος Εσσαγιάν

Συντηρείται με αυτοπροαίρετες
εισφορές των αναγνωστών του.

Τραπεζικός Λογαριασμός

για αυτοπροαίρετες εισφορές

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: 6597104860123

IBAN: GR 8801715970006597104860123

BIC PIRBGRAA

(απαραίτητη σημείωση:

«ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ»)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σκέψεις

Ανδρέας Νικολόπουλος.....1

«Τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ»

Αντώνης Περιάλης.....2-5

Ο νικημένος Θρίαμβος (ποίημα)

Ο Λυχνιοφόρος.....5

Οι φόροι του ναού και ο Ιησούς

Κώστας Μπελούκας.....6

Ο Βασιλεύς απέθανε, ζήτω ο Βασιλεύς!

Παναγιώτης Βαϊκούσης.....7

Το μυστικό της νίκης

Θάνος Καρμπόνης.....8-9

Ο άνθρωπος ως ηθική ελευθερία κατά τη Βίβλο

Ιωάννης Γρίζος.....10-13

Ιστορικά Πορτραίτα.

Μνήμες από τον πατέρα μου

Φίλιππο Μανωλικάκη

Φίλιππος Μανωλικάκης.....14-15

Τα χέρια, τα μάτια και η καρδιά

Απόδοση: Σοφία Ελευθεριάδου Περιάλη.....16

Εκείνοι που αναχώρησαν για τον Κύριο.....17

Από τον καθημερινό τύπο:

Μεγάλο το έλλειμμα διαπαιδαγώγησης.....18-19

Εισαγωγικά στοιχεία στην Παλαιά Διαθήκη

Γιάννης Ρούσσος.....20-23

Λήμματα από το Αρχαίο Λεξικό

της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης

Παναγιώτης Πεπονάκης.....24

Η Ρεβέκκα (ποίημα)

Βασιλική Μαρκεσίνη.....οπισθόφυλλο

ΣΚΕΨΕΙΣ

Νά 'μαστε λοιπόν κοντά στο καλοκαίρι του 2021. Ο χρόνος τρέχει, τρώει τα χιλιόμετρα κουβαλώντας στην πλάτη του επιβάτες που κάθε λίγο «ξεφορτώνει» και παραδίδει σε «άλλα χέρια».

Τρέχει ο «ιστορικός» χρόνος μέσα στη βουλή του Δημιουργού, γυρίζει αδιάκοπα και ο «κοσμικός» χρόνος, κάνοντας κύκλους, προκαλώντας ζαλάδα, αμηχανία, απορία και φόβο μαζί για αυτό που θα ξημερώσει αύριο.

Μέσα στο ίδιο, μοναδικό τραίνο είμαι εγώ, εσύ, ο καθένας και βλέπουμε τη διαδρομή με διαφορετικό τρόπο, με άλλο μάτι. Εξαρτάται από το πού θέλεις να φτάσεις και ποιο το τέλος του ταξιδιού σου.

Είμαι, και ίσως είσαι κι εσύ, τόσο μόνος και συνάμα τόσο πιεσμένος κοινωνικά και στριμωγμένος στην καθημερινότητά μου.

Θέλοντας και μη, ακούς σχεδόν κάθε μέρα «υγεία πάνω απ' όλα», «την υγεία μας νά 'χουμε» και «να τελειώσει αυτή η πανούκλα που μας έχει βρει». Βέβαια, εννοούν αυτήν την υγειονομική κρίση που επί μήνες έχει θρονιαστεί στη ζωή μας και γελάει χαιρέκακα και κατάνουτρα στην ανθρωπότητα που την αντιμάχεται.

Πολλές φορές σιγοτραγουδιέται, όμως, ίσως και με αλαζονική αυταρέσκεια, εκείνο το «ό,τι δεν θέλει δεν κάνει ο άνθρωπος».

Το ακούω, το σκέφτομαι και λυπάμαι βαθιά που για μια ακόμα φορά ο κάτοικος αυτής της ταλαιπωρημένης μας γης δεν διακρίνει, δεν συλλογίζεται, δεν διδάσκεται, δεν σκέφτεται μήπως «στραβά αρμενίζει»!

Μήπως όλα αυτά που ζει τώρα και άλλα που ίσως ακολουθήσουν με άλλον αύξοντα κωδικό αριθμό δεν είναι παρά ένα αλάρμ, ένας συναγερμός και πρόσκληση να στραφούν τα μάτια αλλού;

Να αναζητηθεί το πραγματικό φως και η αλήθεια που ελευθερώνει;

Τι παράξενο αλλά και πόσο όμοιο! Η επιβολή της μάσκας κέντρισε και θέριψε την αίσθηση της «καταπιεσμένης ατομικής ελευθερίας», όπως ακριβώς ο νόμος του Θεού έβγαλε στην επιφάνεια τη γύμνια και τη βρωμιά της αμαρτίας.

Ο Κύριος, μιλώντας στο Ιωάν. 3/18* για κρίση, για προτίμηση στο σκοτάδι παρά στο φως, μας κάνει κατανοητό πως αυτό, αυτή η κρίση που περνάμε τώρα, είναι περισσότερο για μία αποκάλυψη του μυστικού της καρδιάς μας παρά μία τελική θεϊκή ετυμηνγορία που σίγουρα δεν θα αργήσει να έρθει.

Φρένο λοιπόν! Σκέψεις, συλλογισμός, ταπείνωση και ευγνωμοσύνη διότι «...ο ακούων τον λόγον μου, και πιστεύων εις τον πέμψαντά με, έχει ζωήν αιώνιον, και εις κρίσιν δεν έρχεται, αλλ'ή μετέβη εκ του θανάτου εις την ζωήν». Ιωάν. 5/24.

Με εκτίμηση,
Ανδρέας Νικολόπουλος

* Ιωάν.3/18: «Όστις πιστεύει εις αυτόν, δε κρίνεται· όστις όμως δεν πιστεύει, είναι ήδη κεκριμένος, διότι δεν επίστευσεν εις το όνομα του μονογενούς Υιού του Θεού».

«Τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν

Λουκ. 18/15-17: «Προσέφερον δὲ αὐτῶ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἄπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτὰ εἶπεν, Ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅς ἐάν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν».

Στο μικρό αυτό περιστατικό της επίγειας ζωής του Κυρίου Ιησού Χριστού, που αναφέρεται και στους τρεις ευαγγελιστές, Ματθαίο - Μάρκο - Λουκά, μπορούμε να δούμε περιληπτικά μερικά σημεία.

1. Κατά πάσα πιθανότητα, μητέρες έφερναν παιδάκια και βρέφη στον Ιησού Χριστό.
2. Ο λόγος ήταν, να «επιθέσει τα χέρια του επάνω τους και να προσευχηθεί (Ματθαίος), να τα αγγίξει (Μάρκος - Λουκάς).
3. Οι μαθητές τα επέπληξαν (Ματθαίος) και επέπλητταν εκείνους που τα έφεραν (Μάρκος - Λουκάς).
4. Ο Ιησούς Χριστός βλέποντας την στάση τους είπε: Αφήστε τα παιδάκια και μη τα εμποδίζετε να έρθουν σε μένα (Ματθαίος), αγανάκτησε (Μάρκος). Τα προσκάλεσε ο ίδιος (Λουκάς).
5. Και στους τρεις ευαγγελιστές η αιτιολόγηση της στάσης του Ιησού Χριστού αναφέρεται περίπου ίδια «τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ».
6. Αφού λοιπόν τα προσκάλεσε και πήγαν, τα αγκάλιασε, έβαλε τα χέρια του επάνω τους και τα ευλογούσε.

Από την εξιστόρηση των τριών συγγραφέων των Ευαγγελίων θα μπορούσε ο μελετητής των Γραφών να εξάγει πλούσια συμπεράσματα για τον χαρακτήρα του Θεού όπως εμφανίζεται στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού, για τον χαρακτήρα του ανθρώπου πριν την πτώση σε αμαρτία, για το ένστικτο της μάνας, για την άρνηση της απαξίωσης των παιδιών (πολιτιστικό γνώρισμα του αρχαίου κόσμου) από τον Ιησού Χριστό, τη δίκαιη αγανάκτηση του Ιησού Χριστού για τα εμπόδια στα παιδιά, για το τι είναι τα εμπόδια στα παιδιά στη σημερινή κοινωνία, πως μπορεί να αρθεί ή αρνη-

τική επίδραση όλων των στοιχείων που παράγει η σύγχρονη κοινωνία επηρεάζοντας κυρίως την οικογένεια, και τέλος να ερευνηθεί γιατί οι Βασιλεία των ουρανών ανήκει στα παιδιά και γιατί όποιος δε γίνει σαν τα παιδιά δε θα μπει σε αυτήν.

Από όλο αυτό το πλούσιο υλικό, λόγω ανεπάρκειας χώρου θα εξετάσουμε μόνο το τελευταίο μέρος.

Τι ειδικό έχουν τα παιδιά, που αν το έχουν και οι ενήλικες, τους κάνει κατάλληλους να μπουν στη Βασιλεία του Θεού;

Το πρώτο στοιχείο που παρατηρούμε είναι ότι στα παιδιά έχουμε την ελαχιστοποίηση της επίδρασης του «κόσμου», που παράγει το κάθε πολιτιστικό σύστημα στις ψυχές των ανθρώπων. Πράγματι η κάθε εποχή, είτε το θέλουμε είτε όχι, μας εμποτίζει με τον αντίστοιχο πολιτισμό της, ο οποίος, όμως, παρά τα τρομερά επιτεύγματά του και τις ευκολίες κάθε είδους που προσφέρει και μας εντυπωσιάζει, έχει διαμορφωθεί κάτω από ένα καθεστώς αμαρτίας, την οποία εισάγει σχεδόν σε κάθε τι που προσφέρει στην ανθρωπότητα.

Ο αείμνηστος δάσκαλός μας στο Βιβλικό Σχολείο του Ελληνικού Ινστιτούτου της Βίβλου, Γιώργος Φερεντίνος, μας έλεγε στο μάθημα της απολογητικής ότι η ορθή κατανόηση και η αποδοχή του Λόγου του Θεού, της Αγίας Γραφής, μειώνεται όσο αυξάνονται γενικότερα οι γνώσεις μας από το πολιτιστικό και διανοητικό περιβάλλον. Με άλλα λόγια, το μέγεθος της ταύτισής μας στον τοπικό και χρονικό πολιτισμό, είναι αντιστρόφως ανάλογο με την κατανόηση και αποδοχή των καλών νέων του Ευαγγελίου του Ιησού Χριστού.

Πράγματι τα παιδιά έχουν τη λιγότερη χρονική έκθεση - επηρεασμό στην πτωτική κουλτούρα της κάθε εποχής. Αυτό τα κάνει να είναι ποιο δεκτικά

ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ»

από τους μεγαλύτερους στο Ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού.

Το **δεύτερο** στοιχείο που εντοπίζουμε στα παιδιά, είναι ότι δεν έχει προλάβει να αναπτυχθεί σε μεγάλο βαθμό η υπερηφάνεια. Αντίθετα διαθέτουν στον μέγιστο βαθμό για τα ανθρώπινα δεδομένα την ταπείνωση. Εύκολα αναγνωρίζουν το λάθος τους και πολύ εύκολα ομολογούν το σφάλμα τους ζητώντας συγνώμη. Αυτή η ιδιότητα της αυξημένης ταπείνωσης είναι βασικό στοιχείο αποδοχής του Ευαγγελίου του Ιησού Χριστού.

Είναι πολύ συνηθισμένη η σκηνή, δύο παιδιά που ήρθαν ταραγμένα στο γραφείο της Χριστιανικής κατασκήνωσής μας στο Σούνιο, επειδή συγκρούστηκαν, τσακώθηκαν, βρίστηκαν, κτυπήθηκαν, να ζητούν συγνώμη και να φεύγουν αγκαλιασμένα.

Είναι εύκολο να σκεφθούμε πόσο δύσκολο είναι να συμφιλιωθούν δύο ενήλικες. Μερικές φορές η απόσταση των καρδιών κάνει χρόνια να γεφυρωθεί και πολλές φορές αναχωρούν για τον άλλο κόσμο με αυτές τις αντιδικίες και πικρίες.

Είναι ξεκάθαρο στην Αγία Γραφή το «άπαρνησάσθω ἑαυτὸν», η μέγιστη ταπείνωση, που εντέλλεται στον Λουκ. 9/23: «*Ἔλεγεν δὲ πρὸς πάντας Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν καὶ ἀκολουθεῖτω μοι*».

Ακόμα διακηρύττεται στην Αγία Γραφή ότι «η ταπείνωση προπορεύεται της δόξης» «*Ὁ φόβος*

τοῦ Κυρίου εἶναι διδασκαλία σοφίας καὶ ἡ ταπείνωσις προπορεύεται τῆς δόξης» (Παροιμία, 15/33) και ότι χωρίς την ταπείνωση κανείς δεν μπορεί να αποδεχθεί την αμαρτία του, να μετανοήσει, να προσέλθει στον Ιησού Χριστό και να σωθεί.

Αλλά και στην ερώτηση των μαθητῶν «*Ποιος ἀραγε εἶναι μείζων στὴ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν;*» ο Κύριος Ιησούς Χριστός μεταχειρίστηκε το μοντέλο ενός παιδιού.

Ματθ. 18/1 «*Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες, Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν;* 2 *καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν* 3 *καὶ εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιά οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν* 4 *ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν*».

Αυτό σημαίνει ότι το τυχαίο παιδί, που ἔστησε ανάμεσα τους, είχε ταπείνωση. Αντιλαμβανόμαστε, επειδή δεν ήταν ένα συγκεκριμένο παιδί που διάλεξε ο Χριστός, ότι τα παιδιά γενικά διέθεταν ταπείνωση απλά γιατί η τότε κοινωνία τα θεωρούσε σαν τα πιο ασήμαντα μέλη της. Δεν πρέπει να κάνουμε συνειρμούς με τα σημερινά ατίθασα, απείθαρχα, εγωιστικά παιδιά. Θυμίζουμε ότι η αξία τους στα μάτια της αρχαίας κοινωνίας στην Ελλάδα ήταν τόση, ώστε για ένα μικρό ελάττωμα οι μεν Σπαρτιάτες να τα πετούν στον Καιάδα, οι δε Αθηναίοι να έχουν το δικαίωμα εντός ολίγων ημερών να επιλέξουν αν θα τα κρατήσουν ή θα τα εγκαταλείψουν σε ένα ιερό για να πεθάνουν. Μόνο μετά τον 20^ο αιώνα οι κοινωνίες έφθασαν στο άλλο άκρο δίνοντας τέτοια τιμή και αξία στα παιδιά, ώστε αυτά να εξελιχθούν στις δυτικές κοινωνίες σε αφέντες και δυνάστες της οικογένειας.

Αλλά υπάρχει και ένα **τρίτο** σημαντικότερο σημείο που αφορά τα παιδιά. Το βασικό στοιχείο της αποδοχής της σωτηρίας του Ιησού Χριστού είναι η πίστη. Η εμπιστοσύνη δηλαδή σε αυτά που ο Θεός διακηρύττει μέσω της Αγίας Γραφής για

«Τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 3

το πώς ο άνθρωπος μπορεί να απαλλαγεί από την αμαρτία του και να συμφιλιωθεί με τον Θεό.

Είναι γνωστό από τις επιστήμες ότι, για να αποκτήσεις την έγκυρη γνώση για το κάθε τι, ισχύει:

ΑΞΙΩΜΑ + ΛΟΓΙΚΗ = ΓΝΩΣΗ

Το αξίωμα σε όλες τις διαδικασίες είναι η απλή πίστη-εμπιστοσύνη. Κάτι που δεν μπορώ να το ελέγξω απόλυτα, δεν μπορώ να το αποδείξω, αλλά το αποδέχομαι. Με την απλή εμπιστοσύνη και με ένα σωστό συλλογισμό αποκτώ την έγκυρη γνώση.

Τίποτα στη ζωή δεν μπορεί να προχωρήσει αν δεν υπάρχει αυτή η αρχική εμπιστοσύνη.

Φανταστείτε έναν άνθρωπο που θέλει να χρησιμοποιήσει το λεωφορείο για να πάει στη δουλειά του αλλά δεν εισέρχεται σε αυτό γιατί πρώτα θέλει να ελέγξει αν ο οδηγός έχει δίπλωμα, αν είναι μεθυσμένος, αν είναι σε ψυχική διαταραχή, αν το λεωφορείο έχει περάσει ΚΤΕΟ και τόσα άλλα.

Αντιλαμβάνεσθε ότι ποτέ δεν πρόκειται να ταξιδεύσει με αυτό το λεωφορείο.

Τα παιδιά διαθέτουν στον υπέρτατο βαθμό αυτή την πίστη, την απλή εμπιστοσύνη και έχουν χάσει σε πολύ μικρό βαθμό την αγνή λογική να πιστεύουν χωρίς δικούς τους διαλογισμούς, που έκαναν τους αρχαίους να ματαιωθούν μέσα σε αυτούς και να μη δεχθούν όσα τους αποκαλύφθηκαν.

Ρωμαίους 1/21,22: «διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ ἠὲ χαρίστησαν, ἀλλὰ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά· φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν.»

Όταν ο Θεός αποκαλύπτεται στον άνθρωπο, ο άνθρωπος καλείται να Τον εμπιστευθεί και όχι να κάνει περίπλοκες σκέψεις σε σχέση με τα αποκεκαλυμμένα.

Τα παιδιά δεν λειτουργούν έτσι. Πιστεύουν

αμέσως, χωρίς να εξετάζουν σχεδόν καθόλου την αλήθεια. Γι' αυτό και τα παιδιά πιστεύουν τα πιο απίθανα παραμύθια.

Έτσι τα παιδιά είναι τα πλέον εύπιστα στο ανθρώπινο είδος. Αυτό είναι μειονέκτημα στον σημερινό κόσμο, γι' αυτό και τα παιδιά είναι ευάλωτα στην προπαγάνδα και σε κάθε είδους προκλήσεις. Όμως αυτό το αρνητικό στοιχείο, η μειονεξία κατά κόσμο, μετατρέπεται σε πλεονέκτημα όταν πλησιάζουν τον Θεό. Πόσο εύκολα εμπιστεύονται την καρδιά στον Ιησού Χριστό! Πόσο εύκολα τα κερδίζει ο Ιησούς Χριστός σε αντίθεση με τους ενήλικες!

Για τον λόγο αυτό, το έργο των Χριστιανικών κατασκηνώσεων είναι μεγάλης σημασίας, γιατί εκεί τα παιδιά, ακούγοντας και μαθαίνοντας καθημερινά όλες τις ώρες τον Λόγο του Θεού, τον αποδέχονται με πίστη.

Αρκετοί είναι οι ενήλικες που στο παρελθόν έχουν δηλώσει ότι έχουν αναγεννηθεί στις παιδικές χριστιανικές κατασκηνώσεις.

Γι' αυτούς τους λόγους ο Ιησούς Χριστός καλεί τους ενήλικες να γίνουν σαν τα παιδιά. Όχι στο μυαλό αλλά νήπια μεν στην κακία, όμως τέλειοι στο μυαλό. Στην εμπιστοσύνη και στην καθαρή χωρίς ανιδιοτέλεια Λογική.

Α΄ Κορ. 14/20: «Ἀδελφοὶ μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσὶν ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε.»

Τους καλεί ομοίως να στραφούν πίσω και να γίνουν σαν τα παιδιά για να μπουν στη Βασιλεία των ουρανών.

Ματθ. 18/3 «καὶ εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία οὐ μὴ εἰσελθῆτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.»

Ο Πέτρος καλεί τους πιστούς να επιποθήσουν σαν τα βρέφη το άδολο γάλα. *Α΄ Πέτρου 2/1: «Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιὰς ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν»*

του Θεού»

Η προτροπή είναι παρμένη απ' τις φυσικές ιδιότητες του βρέφους. Το βρέφος στην αγκαλιά της μάνας του δεν εξετάζει, δεν μελετά την ποιότητα του γάλακτος, ούτε το ενδιαφέρει κάτι άλλο. Ο πόθος του και η λαχτάρα του είναι να πιάσει με το στόμα του το στήθος της μητέρας του για να ρουφήξει το λογικό και άδολο γάλα.

Ο Ιησούς Χριστός για όλους τους παραπάνω λόγους απευθύνεται στους ενήλικες ώστε να μοιάσουν στα παιδιά στην ταπείνωση και να εκζητήσουν τον Θεό χωρίς διαλογισμούς επηρεασμένους από την κοινωνία μας, η οποία βρίσκεται σε μια συνεχή - εξαιτίας της αμαρτίας - πτωτική κατάσταση και πορεία. Ακόμα οι ενήλικες να αποκτήσουν την εμπιστοσύνη, τη λαχτάρα και τον πόθο για τη σωτηρία που προσφέρει ο Ιησούς Χριστός. Κλείνουμε τη μικρή μας αναφορά με το αντίστοιχο σχόλιο του Godet.

ⁱ *Μάθημα λοιπόν για μας τους μεγάλους: Τούτες τις ιδιότητες που είναι φυσικές στα παιδιά, ας αγωνισθούμε με τη βοήθεια του Θεού να τις αποκτήσουμε και εμείς. Έτσι μόνο μπορούμε να γίνουμε δεκτικοί στον Θείο Λόγο, και να εξασφαλίσουμε την είσοδό μας στη Βασιλεία, γιατί μόνον άνθρωποι ταπεινοί και με απλοϊκή εμπιστοσύνη θα μπουν εκεί. Και για να γίνουμε τέτοιοι, είναι θέμα θέλησης δικής μας, εξαρτάται από μας. Ο Θεός έχει στη διάθεσή μας ό,τι βοήθεια χρειάζεται προς τούτο. Ας δεχθούμε τον Λόγο του Θεού με την ίδια απλότητα και εμπιστοσύνη, που ένα μικρό παιδάκι δέχεται τον λόγο της μητέρας ή του πατέρα του. «Το είπε ο μπαμπάς», και αυτό του φθάνει.*

Αντώνη Δ. Περιάλη

ⁱ Ο πολύ γνωστός για τις ερμηνευτικές του ικανότητες διδάσκαλος της Αγίας Γραφής, στον οποίο αναφέρονται σχεδόν όλοι οι σχολιαστές (Frédéric Louis Godet – 25 Οκτωβρίου 1812-29 Οκτωβρίου 1900). Μετάφραση του Θάνου Νικολόπουλου.

«Ο νικημένος Θρίαμβος»

«...ουδεμίαν εβλευθήσω καταρωθώσαμεν εν τη γη» (Ησ. 26/18)

*Κ' είδα βασιλείς στην πορφύρα
χρυσοστεφανωμένους
και μεγιστάνες και φημιζόμενους και ευυπόληπτους
βλαμπούς
και ανθρώπους ονομαστούς
πολυπαρασημοφορημένους
με τις ιαχές κάποιου ξέφρενου πηλήθους
τις επευφημίες, τις ζητωκραυγές, τους επαίνους
να περνάν μέσα σε όραμα δόξας και τιμής
από πελώριες θριαμβικές αψίδες.*

*Και τότε αναρωτήθηκα: «προς τι η δική μου ζωή
και γιατί να σπαταλήσω τα λίγα χρόνια μου
στις μυθόπειρες της ποίησης,
την πίκρα μιας τέχνης κάποτε απόμακρης
που δεν έχει τίποτα άβηλο να σου δώσει
από τη μοναξιά των άστρων στον άπειρο ουρανό;»*

*Και τότε σχεδόν περιδάκρυς και σιωπηλός
ανακάλεσα τα λόγια του γέρο-Αισχύλου,
πως και την άδοξη νίκη την τιμάει ο Θεός.*

*Γιατί ο δικός μου θρίαμβος
ήταν ότι πορεύτηκα πάντα νικημένος
κι άφωνος μέσα στο ανυποψίαστο πηλήθος,
από ήπια σε ήπια, από διάψευση σε διάψευση,
από αδυναμία σε αδυναμία, από μοναξιά
σε μοναξιά
για ν' αδράξω κάποια μοναδική στιγμή
στ' άψαχτα τ' αζήτητα του περιθωρίου
αυτό το φως που στα μάτια μας φθάνει,
το ακριβό διαμάντι κάποιας θείας θυσίας
και προσφοράς
και τότε να θυμηθώ πως Εκείνος, ο Μέγας Αφανής
που ταπείνωσαν και εξεκένησαν επί σιαυρού
πέρασε από ανάμεσά μας τόσο διακριτικά,
σαν ένα ανεπαίσθητο σκίρτημα ανέμου
που πριν προλάβεις να το αντιληφθείς
έχει κιόχλας περάσει
αφήνοντας πίσω του άρωμα αιωνιότητας
και μια εκ βαθέων υπόσχεση δικαιοσύνης
ακατάληπτης
...Αυτός, η μόνη δικαιοσύνη ημών...*

Ο Λυχνιοφόρος

«Οι φόροι του ναού και ο Ιησούς...»

Ματθ. 17 / 24-27

Πώς πληρώσε ο Ιησούς τον φόρο για τον ναό

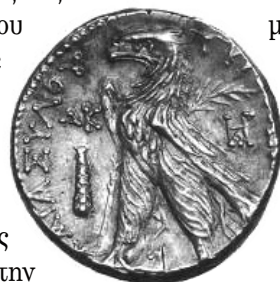
«²⁴Όταν έφτασαν στην Καπερναούμ, ήρθαν στον Πέτρο οι εισπράκτορες του φόρου για το ναό και του είπαν: «Ο δάσκαλος σας δεν πληρώνει τις δύο δραχμές του φόρου;» ²⁵ Λέει: «Ναι, πληρώνει». Μόλις μπήκε στο σπίτι, και πριν πει τίποτα, τον πρόλαβε ο Ιησούς και του είπε: «Τι γνώμη έχεις, Σίμων; Οι βασιλιάδες της γης από ποιους εισπράττουν τέλη ή φόρο; Από τους δικούς τους ή από τους ξένους;»²⁶Κι όταν του είπε ο Πέτρος «από τους ξένους», ο Ιησούς του λέει: «Συνεπώς απαηθήσονται οι δικοί τους. ²⁷Για να μην τους σκανδαλίσουμε όμως, πήγαινε στη λίμνη, ρίξε τ' αγκίστρι και πάρε το πρώτο ψάρι που θα βγάλεις· άνοιξε το στόμα του και θα βρεις μέσα ένα τετράδραχμο πάρ' το και δώσ' τους το, για μένα και για σένα».

Ο Κύριός μας διατρέχει το τρίτο έτος της δημόσιας δράσης του. Έχει πα γυρίσει, σε διάστημα περίπου 18 μηνών, ολόκληρη την επαρχία της Γαλιλαίας. Αφού έφτασε με τους μαθητές του στην Καπερναούμ, έρχονται στον Πέτρο οι εισπράκτορες του φόρου για τη συντήρηση του ναού της Ιερουσαλήμ. Τον ρώτησαν με πολλή ευγένεια, εάν ο Διδάσκαλός τους πληρώνει τον κανονικό ετήσιο θρησκευτικό φόρο. Ο φόρος αυτός είχε νομοθετηθεί από τον Μωυσή (Έξοδος 30/11-16). Ήταν φόρος για όλους τους άνδρες, που ήταν πάνω από 20 χρονών και ισοδυναμούσε με ποσό «ημίσεος σίκλου» για τον καθένα, όποτε γινόταν απογραφή του άρρενος πληθυσμού. Σε μεταγενέστερη όμως εποχή, ο φόρος αυτός είχε παγιωθεί «ετήσιος», άσχετα με απογραφή.

Στην ερώτηση των εισπρακτόρων, ο Πέτρος τους βεβαίωσε ότι ο Ιησούς εκπληρώνει ανελλιπώς την φορολογική του υποχρέωση. Φαίνεται όμως ότι ο Ιησούς κατά την ώρα εκείνης της συζήτησης απουσίαζε. Ο Πέτρος δεν θα είχε χρήματα μαζί του να πληρώσει και έτσι χρειάστηκε να επιστρέψει στο σπίτι που βρισκόταν ο Κύριος. Όταν όμως μπήκε ο Πέτρος στο σπίτι, έτοιμος να πει για την ανάγκη της πληρωμής, τον πρόλαβε ο Ιησούς προτού να ανοίξει το στόμα του και του έθεσε το ερώτημα: «Τι γνώμη έχεις Σίμων; Από ποιους εισπράττουν φόρους οι βασιλιάδες της γης; Από τους δικούς τους ή από τους ξένους;»

Η πληρωμή του φόρου προσωπικά εκ μέρους του Ιησού, χωρίς καμιά εξήγηση και αιτιολογία, θα μπορούσε να αναστατώσει την πίστη του Πέτρο και των μαθητών, επειδή τον θεωρούσαν Μεσσία, δηλ. βασιλιά του Ισραήλ.

Τους φόρους των δύο προηγούμενων ετών, που αφορούσαν το πρόσωπο του Ιησού, θα τους πλήρωσαν μάλλον οι μαθητές του απ' το κοινό ταμείο, μαζί με τους δικούς τους, χωρίς να ενοχλήσουν τον Κύριο. Γι' αυτό ο Πέτρος είπε στους εισπράκτορες, ότι ο Ιησούς πληρώνει τα δίδραχμα. Στην περίπτωση όμως αυτή, το ζήτημα έρχεται απ' ευθείας στον Ιησού, να πληρώσει δηλαδή αυτός τον φόρο. Γι' αυτό ο Κύριος έκρινε ότι έπρεπε απαραίτητα να φανερώσει στον διάλόγό Του με τον Πέτρο, ότι ως Υιός του Θεού ΔΕΝ πρέπει να πληρώσει φόρο στον Πατέρα Του, γιατί αυτός ο φόρος της συντήρησης του ναού ήταν φόρος για τον Θεό. Έτσι ύστερα από την ουσιαστική αυτή

εξήγηση προς τον Πέτρο, η πληρωμή του φόρου εκ μέρους του Ιησού δεν θα εμπρόεζε την πίστη του Πέτρο, αλλά μάλλον θα την ενίσχυε χάρις στην εξήγηση.

Ο Υιός του Θεού λοιπόν δεν έπρεπε να πληρώσει τον φόρο. Αν όμως γινόταν έτσι, ο Ιησούς θα έδινε δικαίωμα στον λαό και στους εχθρούς του να τον κατηγορήσουν για ασέβεια προς τον Θεό, θα μεγάλωνε την προκατάληψη εναντίον του και θα πάγωνε τη συμπάθεια πολλών απλών ψυχών που δεν ήσαν ακόμη σε θέση να καταλάβουν. Κινήθηκε λοιπόν από ένα πνεύμα βαθύτατης ταπεινοφροσύνης και στοργής για τη σωτηρία των ψυχών, ακολούθησε τον δρόμο της συμμόρφωσής του προς το κοινό πλήθος και χωρίς κανένα δισταγμό αποφάσισε να θυσιάσει το προνόμιό του «για να μην τους σκανδαλίσει».

Αποφάσισε λοιπόν ο Ιησούς να πληρώσει τον φόρο. Αλλά πώς τον πλήρωσε; Τον πλήρωσε σαν ο Υιός του Θεού! Με την πράξη πληρωμής έμεινε στο επίπεδο των ανθρώπων, αλλά με τον τρόπο που βρήκε τα χρήματα απέδειξε ότι δεν έπαψε ποτέ να είναι ο Υιός του Θεού. Μπορούμε να φανταστούμε τι κήρυγμα ήταν για τους εισπράκτορες του φόρου η θαυμαστή αυτή σκηνή της αλιείας!

Αλήθεια, τι άλλο θέλουμε απ' τη στοργική αγάπη του Κυρίου μας, που τόσο πονάει για τις ψυχές, μήπως σκανδαλιστούν και γυρίσουν πίσω; Τι άλλο θέλουμε από έναν τόσο παντοδύναμο Ιησού, που διατάζει εξ αποστάσεως το ψάρι μέσα στη λίμνη και υπακούει σαν ευπειθής και νοήμων υπηρέτης; Τι άλλο θέλουμε από έναν Κύριο που υπόσχεται και δίνει πάντοτε τις δικές του λύσεις, όταν ζητάμε πρώτα απ' όλα τη «βασιλεία του Θεού και την επικράτηση του θελήματός Του;» (Ματθ. 6/33).

Ας κρατάμε πάντοτε πνευματική επαφή μαζί Του διά της Πίστεως. Ας «βλέπουμε» προς Αυτόν. Ας εμπνεόμαστε από Αυτόν.

Ας δεχθούμε Αυτόν στη ζωή μας! Αμήν.

Κώστας Μπελούκας
Μαθηματικός

Αναφορές:

- 1) Αγία Γραφή
- 2) «Σκίτσα από τη ζωή του Ιησού»
Κώστα Μεταλλινού, Εκδ. «ο Λόγος» (1963).

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΠΕΘΑΝΕ. ΖΗΤΩ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ!

Στις 25 Νοεμβρίου του 2020 ο μάγος της «θεάς» μπάλας Ντιέγκο Μαραντόνα άφησε την τελευταία του πνοή εγκαταλείποντας τα εγκόσμια ξαφνικά. Περνώντας από τη μία στην αιωνιότητα της λήθης, και από την άλλη στο πάνθεον της ανθρώπινης δόξας του ποδοσφαίρου, της γεμάτης ματαιοδοξίας. Σχεδόν όλος ο αθλητικός κόσμος θρήνησε με ένα παραλήρημα κλαυθμού. Φρενίτιδα λατρείας κάλυψε τον κόσμο του ποδοσφαίρου για τον βασιλιά των γηπέδων που έφυγε τόσο αναπάντεχα, αιφνιδιάζοντας όλους. Γιατί η ανθρώπινη πτωτική φύση δεν θέλει, ούτε συμβιβάζεται με τη σκέψη και το γεγονός του θανάτου. Δεν μπορεί να σηκώσει εύκολα ότι τα ανθρώπινα είδωλα αποκαθλώνονται από το βάθρο τους. Κάποτε πεθαίνουν.

Μπροστά σε αυτό το γεγονός θείας δικαιοσύνης και βούλησης του Θεού όπως διατυπώνεται στην επιστολή προς Εβραίους 9/27: «Και καθώς είναι αποφασισμένον εις τους ανθρώπους άπαξ να αποθάνωσι, μετά δε τούτο είναι κρίσις», εξαιρέσεις δεν υπάρχουν. Ο πανδαμάτωρ χρόνος σκληρά και ανελέητα καταβροχθίζει τα πάντα στο διάβα του. Άσημοι και διάσημοι, φτωχοί και πλούσιοι, μορφωμένοι και αμόρφωτοι υπόκεινται στην ίδια σκληρή μοίρα. Πόσα ινδάματα, «ιερά τέρατα» του καλλιτεχνικού, κοινωνικού, πολιτικού και άλλου χώρου, γραμμάτων, επιστήμης, τέχνης, ενώ διέπρεψαν και πλούτισαν στη ζωή, αναχώρησαν χωρίς να πάρουν δόξα και πλούτη μαζί τους.

Όμως πέρα από το φυσικό ανθρώπινο, είδωλα-ινδάματα να καταρρέουν κάποια στιγμή, υπάρχει και το αφύσικο και παράλογο: άνθρωποι να λατρεύονται σαν θεοί. Εκτροπή - κλοπή - παρανόηση - πνευματικό ολίσθημα με θλιβερές συνέπειες, που δυστυχώς δεν γνωρίζουν ούτε αντιλαμβάνονται οι περισσότεροι άνθρωποι. Ο προφήτης Ησαΐας, 750 έτη π.Χ., στο κεφ.42/8 διακήρυξε και αποκάλυψε «Εγώ είμαι ο Κύριος· αυτό είναι το όνομα μου· και δεν θέλω δώσει την δόξαν μου εις άλλον, ουδέ την αίνεσίν μου εις τα γλυπτά».

Στην πλειοψηφία τους οι άνθρωποι δεν αναγνωρίζουν ΘΕΟ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΟ-ΚΥΡΙΟ στη ζωή τους. Γι' αυτό και συμπεριφέρονται ανάλογα. Καθώς χα-

μηλώνει η ηθική και πνευματική τους κατάσταση, εμφορούμενοι από ένα σαρκικό αλαζονικό πνεύμα απιστίας και πονηρίας, αυτοκαταστρέφονται. Κλέβουν τη δόξα από τον μόνο σοφό παντοκράτορα Θεό και δημιουργό ορατών και αοράτων, που ανήκει αποκλειστικά σ' Αυτόν. Για αυτό θα είναι αναπολόγητοι (Ρωμαίους 1/18-20).

Όταν ο Θεός, μέσω του δούλου του Μωυσή, απευθύνθηκε στον λαό Του Ισραήλ, διατυπώνοντας και παραγγέλλοντας τον νόμο Του, μεταξύ άλλων στο (κεφ. 20/2-6 της Εξόδου) γράφει:

«Εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σου, ο εξαγαγών σε εκ γης Αιγύπτου, εξ οίκου δουλείας. Μη έχης άλλους θεούς πλην εμού. Μη κάμης εις σεαυτόν είδωλον, μηδέ ομοίωμα τινός, όσα είναι εν τω ουρανών άνω, ή όσα εν τη γη κάτω, ή όσα εν τοις ύδασιν υποκάτω της γης· μη προσκυνήσης αυτά, μηδέ λατρεύσης αυτά· διότι εγώ Κύριος ο Θεός σου είμαι Θεός ζηλότυπος, ανταποδίδων τας αμαρτίας των πατέρων επί τα τέκνα, έως τρίτης και τετάρτης γενεάς των μισούντων με· και κάμνων έλεος εις χιλιάδας γενεών των αγαπόντων με, και φυλαττόντων τα προστάγματά μου».

Λευιτικόν 26/1: «Δεν θέλετε κάμει εις εαυτούς είδωλα, ουδέ γλυπτά, ουδέ θέλετε ανεγείρει άγαλμα εις εαυτούς, ουδέ θέλετε στήσει λίθον εικονόγλυπτον εν τη γη υμών, διά να προσκυνήτε αυτόν· διότι εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σας». Ας μην ξεχνάμε ότι ο Κύριος είναι πυρ καταναλίσκον. Φωτιά που κατακαίει.

Πόσο πληγώνουμε την καρδιά Του με την αδιαφορία και την απιστία μας, υποκρινόμενοι ότι τον αγαπάμε και τον γνωρίζουμε. Ενώ Εκείνος μας αγάπησε διά παντός. Αυτό που βιώνουμε όλοι είναι αποτέλεσμα της αμαρτίας και αποστασίας από την αγάπη του.

Ο ίδιος ο Κύριος, ο Βασιλιάς, ο Λυτρωτής των λυτρωμένων εδώ και 20 αιώνες μέσω της Σαμαρείτισσας (Ιων. 4/23) διαμηνύει στις επερχόμενες γενεές τα εξής: «Πλην έρχεται ώρα, και ήδη είναι, ότε οι αληθινοί προσκυνηταί θέλουσι προσκυνήσει τον Πατέρα εν πνεύματι και αληθεία· διότι ο Πατήρ τοιούτους ζητεί τους προσκυνούντας αυτόν». Γένοιτο Κύριε αιώνιε Βασιλιά! ΑΜΗΝ!

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

Θα ήταν αδύνατο να φανταστεί κανείς ότι μπορεί να υπάρξει ένα τέτοιο όπλο στον κόσμο, σαν αυτό που αναφέρεται στην Α΄ Πέτρου 4/1, «*Επειδή λοιπόν ο Χριστός έπαθεν υπέρ ημών κατά σάρκα, οπλίσθητε και σεις το αυτό φρόνημα· διότι ο παθών κατά σάρκα έπαυσε από της αμαρτίας...*» αν δεν ήταν ο αψευδής Λόγος του Θεού να το βεβαιώσει.

Στην ιστορία των πολέμων ο άνθρωπος επινόησε του κόσμου τα όπλα, επιθετικά και αμυντικά. Από το μαχαίρι και το βέλος ως τα σύγχρονα όπλα, των οποίων την ονομασία και την περιγραφή δεν είναι εύκολο κανείς να κάνει, εκτός κι αν είναι ειδικός. Τουλάχιστον αυτή την εμπειρία άφησαν στους ανθρώπους, όχι μόνο σ' αυτούς που έπαθαν αλλά και σ' αυτούς που προκάλεσαν τις καταστροφές, κάποιες τελευταίες πολεμικές εκδηλώσεις.

Όμως, όλα τα όπλα αυτά, που αποτελούν το οπλοστάσιο της ανθρωπότητας σε όλη τη διαδρομή της στην ιστορία, είναι τελείως άχρηστα για τον πόλεμο για τον οποίο η Αγία Γραφή μιλάει. Αλήθεια, πώς θα μπορούσε να πολεμήσει κανείς το ψέμα, την απάτη, την αλαζονεία, το μίσος, την πλεονεξία, την ηθική διαφθορά, την κακία, σε όλες τις ύπουλες μορφές της, τον εγωισμό, και εκείνον που εμπνέει όλα αυτά;

Ο απόστολος Παύλος, στην επιστολή του προς Εφεσίους, κεφ. 6 και εδάφια 10-12 γράφει τούτα τα αποκαλυπτικά λόγια που μας ανοίγουν παράθυρο προς τον πνευματικό κόσμο για να δούμε με τι δυνάμεις ερχόμαστε αντιμέτωποι στην πνευματική μας πορεία. «*Το λοιπόν, αδελφοί μου, ενδυναμούσθε εν Κυρίω, και εν τω κράτει της ισχύος αυτού· ενδύθητε την πανοπλίαν του Θεού, διά να δυνηθήτε να σταθήτε εναντίον εις τας μεθοδείας του διαβόλου· διότι δεν είναι η πάλη ημών εναντίον εις αίμα και σάρκα, αλλ' εναντίον εις τας αρχάς, εναντίον εις τας εξουσίας εναντίον εις τους κοσμοκράτορας του σκότους του αιώνος τούτου, εναντίον εις τα πνεύματα της πονηρίας εν τοις επουρανίοις.*»

Στρατιές ξεπεσμένων όντων, ισχυρών όμως πνευμάτων, με ονόματα που αφήνουν να εννοηθεί ότι πρόκειται περί κραταιών δυνάμεων, όπως αρχές, εξουσίες, κοσμοκράτορες του σκότους, πνεύματα της πονηρίας με κατοικητήριο στα επουράνια, είναι ο

κόσμος ο διαβολικός που στρατεύεται ενάντια στον άνθρωπο. Διεγείρει μέσα του επιθυμίες αμαρτωλές, πάθη, πολλές φορές επαίσχυντα, χρησιμοποιώντας το ξεπεσμένο και αποστατημένο από τον Θεό ανθρώπινο εγώ, που πρόθυμα προσφέρεται να υπηρετήσει όλα τα προηγούμενα.

Πως αυτά να πολεμηθούν; Τι Μιρβ (πύραυλοι με βιολογικό οπλισμό), τι πύραυλοι λογίων-λογιών, εδάφους-εδάφους, εδάφους αέρος, βόμβες ναπάλμ, βόμβες βυθού, έξυπνες βόμβες και ό,τι άλλο το ανθρώπινο μυαλό μπορεί να διανοηθεί, είναι ανίσχυρα όπλα και ακατάλληλα εντελώς για να χρησιμοποιηθούν σε έναν τέτοιο πόλεμο. Αυτά, τα ξεπεσμένα πνεύματα εργάζονται μέσα από το ανθρώπινο εγώ. Το ξεσηκώνουν, ώστε, όπως λέει ο Ιάκωβος στην επιστολή του (κεφ. 1, εδ. 14, 15), ο καθένας να πειράζεται από τη δική του, προσωπική επιθυμία, παρασυρόμενος και δελεαζόμενος.

Στη συνέχεια, η επιθυμία συλλαμβάνει από το εγώ που ερωτοτροπεί μαζί της και γεννάει μια κόρη, σατανικής ελκυστικότητας, την αμαρτία. Και η αμαρτία με τη σειρά της, όταν εκτελεστεί από το παγιδευμένο στη δική της απάτη ανθρώπινο εγώ, γεννάει έναν γιο, φρικτό στην όψη και τη συμπεριφορά, τον θάνατο. Ενάντια σε αυτό τον κόσμο της κόλασης, ανθρώπινα πάθη και πνεύματα της πονηρίας στα επουράνια, κανένα όπλο δεν φαίνεται ισχυρό να ανταπεξέλθει, πλην εκείνου, που προσφέρει ο Χριστός.

Ο Ιησούς Χριστός, στην επίγεια παρουσία Του και διακονία Του, ως υιός ανθρώπου, πειράσθηκε κατά πάντα, καθ' ομοιότητα με μας, χωρίς όμως να διαπράξει αμαρτία (Εβραίους 4/15). Πώς το κατόρθωσε; Όχι φυσικά επειδή ήταν Θεός, γιατί εδώ στον κόσμο τούτο, έχοντας αφήσει στον Πατέρα τη θεία Του φύση, τη δόξα Του, είχε γίνει άνθρωπος, ένας Αδάμ, ο έσχατος. Φυσικά ο Ιησούς Χριστός είχε μεν φύση ανθρώπινη εδώ, αλλά αναμάρτητη. Οι πειρασμοί δεν έρχονταν από τη δική του φύση, από μέσα Του, αλλά απ' έξω. Λεφούσια δυνάμεων του εχθρού της ψυχής επέρχονταν επάνω Του, χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Ο Ιησούς είχε βρει το αποτελεσματικό όπλο. Είχε πεθάνει για τον κόσμο, για την αμαρτία, για τον εχθρό της ψυχής, τον Διάβολο και ζούσε μόνο για τον

ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ

“ Στον σταυρό μας δίνει
 παραστατικά αυτό
 που βασίλευσε στην καρδιά Του,
 σε όλη την επίγεια ζωή Του,
 ώστε με την πίστη
 να το οικειοποιηθούμε.
 «Ούτω και σεις»,
 θα φωνάξει
 ο απόστολος Παύλος,
 «φρονείτε εαυτούς ότι είσθε
 νεκροί μεν κατά την αμαρτίαν,
 ζώντας δε εις τον Θεόν,
 διά Ιησού Χριστού
 του Κυρίου ημών» ”

Θεό. Προχωρούσε στην πνευματική του πορεία διά του θανάτου στη ζωή, ώσπου τελικά, πέθανε στον σταυρό και αναστημένος ζει αιώνια για τον Θεό.

Ο απόστολος Παύλος στην προς Ρωμαίους επιστολή του, κεφ. 6 και εδ. 10, γράφει για τον Ιησού Χριστό: «Διότι καθ' ο απέθανεν, απέθανεν άπαξ διά την αμαρτίαν· αλλά καθ' ο ζη, ζη εις τον Θεόν». Με άλλα λόγια, ο θάνατος του Ιησού Χριστού ήταν διπλός.

Πρώτα από όλα, ήταν θάνατος αντικαταστατικός. Μας αντικατέστησε στον σταυρό. Απέθανε υπέρ ημών, ή, όπως διαβάζουμε στην προς Ρωμαίους επιστολή 4/25, «όστις παρεδόθη διά τας αμαρτίας ημών, και ανέστη διά την δικαίωσιν ημών», δηλαδή επειδή μας δικαίωσε.

Αλλά ο θάνατός Του είχε και άλλο νόημα. «ο γάρ απέθανεν, τῆ αμαρτία απέθανεν έφάπαξ· ο δέ ζῆ ζῆ τῶ Θεῶ», λέει το αρχαίο κείμενο (Ρωμαίους 6/10).

Τούτο το τελευταίο νόημα του θανάτου Του έχει εξ ίσου μεγάλη σημασία για μας. Αν με τον θάνατό Του, κατά την πρώτη άποψη, πλήρωσε την οφειλή μας και μας εμφανίζει δικαιωμένους στον Θεό, κατά τη δεύτερη άποψη, πεθαίνει για την αμαρτία. Η

αμαρτία δηλαδή δεν τον βρίσκει, ούτε ο κόσμος σαν δύναμη, ούτε ο Διάβολος, όπως δεν τον εύρισκε σε όλη την επίγεια ζωή Του, γιατί είχε πεθάνει γι' αυτά και ζούσε για τον Θεό. Αλλά στον σταυρό μας δίνει παραστατικά αυτό που βασίλευσε στην καρδιά Του, σε όλη την επίγεια ζωή Του, ώστε με την πίστη να το οικειοποιηθούμε.

«Ούτω και σεις», θα φωνάξει ο απόστολος Παύλος, «φρονείτε εαυτούς ότι είσθε νεκροί μεν κατά την αμαρτίαν, ζώντας δε εις τον Θεόν, διά Ιησού Χριστού του Κυρίου ημών» (Ρωμ. 6/11). «Διότι εάν εγείναμεν σύμφυτοι με αυτόν κατά την ομοιότητα του θανάτου αυτού, θέλομεν είσθαι και κατά την ομοιότητα της αναστάσεως» (Ρωμ. 6/5). Και όλο το κεφάλαιο αυτό, το έκτο της προς Ρωμαίους, πραγματεύεται αυτό το σπουδαίο θέμα.

Μας λέει ότι υπάρχει ένα όπλο αποτελεσματικό κατά των επιθυμιών του κόσμου, κατά της αμαρτίας και του Διαβόλου, και αυτό είναι να συναποθάνεις διά πίστεως, μαζί με τον Χριστό στον σταυρό. Αν πιστεύεις ότι συσταυρώθηκες με τον Χριστό όταν πίστευες σ' Αυτόν, έχεις και συναποθάνει. Το παλιό σου εγώ συσταυρώθηκε με τον Χριστό, σύμφωνα με αυτό που λέει στην προς Γαλάτας 5/24 «Όσοι δε είναι του Χριστού, εσταύρωσαν την σάρκα ομού με τα πάθη και τας επιθυμίας».

Το σταυρωμένο εγώ είναι αδύνατο να προσφέρει τον εαυτό του δούλο στην αμαρτία. Και η παραγγελία «Νεκρώσατε λοιπόν τα μέλη σας τα επί της γης...», (Κολοσσαείς 3/5) κάθε φορά που κάποια επιθυμία επιδιώκει να κάνει την εμφάνισή της, είτε από μέσα μας είτε από έξω, δεν είναι πια εύκολο να πραγματοποιηθεί, γιατί έχουμε συσταυρωθεί, διά να καταργηθεί (με σκοπό να καταργηθεί, να πάψει δηλαδή εντελώς να δραστηριοποιείται) το σώμα της αμαρτίας (Ρωμ. 6/6).

Σπουδαίο όπλο! Θαυμαστό όπλο! Αποτελεσματικό όπλο! Εκεί που κάθε άλλο αποδεικνύεται αδύνατο, και αναποτελεσματικό, το όπλο να φρονείς - δηλαδή να το έχεις μέσα σου χωνέψει - ότι έχεις συσταυρωθεί με τον Χριστό και συναποθάνει μαζί Του, όντως είναι όπλο νίκης. Είναι το μυστικό της νίκης. Δοκίμασέ το και θα βεβαιωθείς.

Θάνος Καρμπόνης

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΩΣ ΗΘΙΚΗ

(Μέρος 1^ο)

Η ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Άμεσα και με σαφήνεια απ' το πρώτο κίολας κεφάλαιο της Γένεσης, διαβάζουμε, ότι ο Θεός κατά τις ημέρες της δημιουργίας και στο τέλος κάθε μιας απ' αυτές, διέκρινε και επιβεβαίωνε το περιεχόμενό της, με τις λέξεις «**ήτο καλόν**». Υπήρχαν μάλιστα εκ μέρους του Δημιουργού διαβαθμίσεις αξιολόγησης. Στις 5 πρώτες ημέρες, η κλίμακα φέρει τον τίτλο «**ήτο καλόν**». Την 6^η ημέρα, αφού ο Θεός έχει δημιουργήσει και τον άνθρωπο, η κλίμακα φέρει τον τίτλο «**ήσαν καλά λίαν**». Κατά δε την 7^η ημέρα κυριαρχεί «**η τελειότης και η ευλογία**», Γεν. 2/3 «*Και ευλόγησεν ο Θεός την ημέραν την εβδόμην, και ηγάσεν αυτήν· διότι εν αυτή ανεπαύθη από πάντων των έργων αυτού, τα οποία έκτισε και έκαμεν ο Θεός*».

Ας επισημάνουμε στο σημείο αυτό, ότι «οι ημέρες» της δημιουργίας σύμφωνα με πολλούς θεολόγους, μελετητές, επιστήμονες και ερμηνευτές των Γραφών, ήσαν πιθανότατα χρονικές περιόδοι άγνωστης διάρκειας.

Η τελειότης των έργων του Θεού διαγράφεται κατά τρόπο αναμφισβήτητο. Κέντρο και πυρήνας της μέσα στη δημιουργία: ο άνθρωπος. Όμως ο άνθρωπος παράκουσε, έπεσε, και εξεβλήθη της Εδέμ, Γεν. 3/24 «*Και εξεδίωξε τον Αδάμ*». Έκτοτε υπόκειται σε σωματικό και πνευματικό θάνατο, αλυσοδεμένος και σκλάβος του ηθικού κακού.

Η ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΒΙΒΛΟ

Η έννοια του **ΗΘΙΚΟΥ ΚΑΚΟΥ** στις ποικίλες μορφές και εδηλώσεις του, εκδηλώνεται και διαγράφεται ενώπιον μας μετά την πτώση των πρωτοπλάστων και εξαιτίας της παρακοής τους στην εντολή του Θεού, Γεν. 2/17 «*Προσέταξε δε Κύριος ο Θεός εις τον Αδάμ λέγων, Από παντός δένδρου του παραδείσου ελευθέρως θέλεις τρώγει, από δε του ξύλου της γνώσεως του καλού και του κακού, δεν θέλεις φάγει απ' αυτού· διότι καθ' ην ημέραν φάγης απ' αυτού θέλεις εξάπαντος αποθάνει*».

Μετά το γεγονός αυτό της πτώσης ο Αδάμ, όπως αναφέραμε, εξεδιόχθη του παραδείσου της Εδέμ. Ταυτόχρονα Κύριος ο Θεός τού ανακοινώνει την καταδι-

καστική απόφαση και την ποινή, Γεν 3/17-19 «*... καταραμένη να είναι η γη εξαιτίας σου· με λύπας θέλεις τρώγει τον χόρτον του αγρού· εν τω ιδρώτι του προσώπου σου θέλεις τρώγει τον άρτον σου, εωσού επιστρέψης εις την γην, εκ της οποίας ελήφθης· επειδή γη είσαι και εις γην θέλεις επιστρέψει*». Η μαύρη και κολασμένη φιγούρα του θανάτου, εφιαλτικού εχθρού και συντρόφου του ανθρώπου, τον συνοδεύει έκτοτε στο εφήμερο ταξίδι του.

Ο Λόγος του Θεού δεν επιτρέπει περιθώρια εξωραϊσμού για την προηγούμενη αλήθεια, που σφραγίζει τον επίλογο της επίγειας ζωής μας, Εβρ. 9/27: «*Και καθώς είναι αποφασισμένον εις τους ανθρώπους άπαξ να αποθάνωσι, μετά δε τούτο είναι κρίσις*».

Επίσης, σαν αποτέλεσμα της αμαρτίας και της πτώσης των προπατόρων μας, στην προς Ρωμαίους επιστολή (8/20-22) ο απ. Παύλος περιγράφει τη φθορά, την καταστροφή και τον θάνατο της φυσικής δημιουργίας ως εξής: «*Επειδή πάσα η κτίσις συστενάζει και συναγωνιά έως του νυν*». Η μόλυνση, η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, τα χημικά θανατηφόρα απόβλητα, η μαζική και παράνομη υλοτόμηση παρθένων περιοχών και πανέμορφων δασών, οι τεράστιες ποσότητες αποβολής πετρελαίου και των παραγώγων του σε θάλασσες, λίμνες, ποτάμια, κοντά ακόμα και σε κατοικούμενες περιοχές, η καταστροφή της χλωρίδας και της πανίδας, η παράνομη αλιεία, αποτελούν μια πραγματικότητα που ζούμε, βλέπουμε και ακούμε. Στο προσκήνιο λοιπόν, μετά το ξεστράτισμα των πρωτοπλάστων, προβάλλουν, δρουν και ενεργούν δυο αντίθετες και αντίπαλες δυνάμεις.

ΤΟ ΚΑΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΑΓΑΘΟ ΜΕ ΠΑΤΕΡΑ ΤΟΝ ΘΕΟ ΤΟ ΚΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΨΕΥΔΟΣ ΜΕ ΠΑΤΕΡΑ ΤΟΝ ΔΙΑΒΟΛΟ

Ο Λόγος του Θεού για τον διάβολο μας περιγράφει την αρχική του θέση στη δημιουργία, την πτώση του και την αιτία της, Ησ. 14/11 «*Η μεγαλαυχία σου κατηνέχθη εις τον τάφον... Πώς έπεσες εκ του ουρανού, Εωσφόρε, υιέ της αυγής! συνετρίφθης κατά γης, συ ο καταπατών τα έθνη! Συ δε έλεγες εν τη καρδιά σου, Θέλω αναβή εις τον ουρανό, θέλω υψώσει τον θρόνον μου υπεράνω των άστρων του Θεού· ... θέλω αναβή επί τα ύψη των νεφελών· θέλω είσθαι όμοιος του Υψίστου. Εις τον Άδην όμως θέλεις καταβή, εις τα βάθη του λάκκου*». Στον δε προφήτη Ιεζεκιήλ 28/14-15 διαβάζουμε: «*Ησο χερούβ*

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΒΙΒΛΟ

κεχρισμένον, διά να επισκιάζης· και εγώ σε έστησα· Ήσο εν τω όρει τω αγίω του Θεού· περιεπάτεες εν μέσω λίθων πυρίνων. Ήσο τέλειος εν ταις οδοίς σου αφ' ης ημέρας εκτίσθης, εωσού ευρέθη αδικία εν σοι».

Στα προηγούμενα σημεία ο Λόγος του Θεού μάς περιγράφει και κάνει την ανατομία του Σατάν ή Εωσφόρου. Ανήκε στην αγγελική τάξη των Χερουβείμ, υπηρετικό σώμα του Θεού του υψίστου. Στον ενικό αριθμό «χερούβ» σημαίνει ισχυρός, φοβερός. **Ποιο ήταν λοιπόν το κακό του οποίου ήταν φορέας, το οποίο υλοποίησε; Ήταν η άκρατη αλαζονεία του και η αβυθομέτρητη υπερηφάνειά του.** Αυτές τον οδήγησαν να επιθυμήσει και να επιδιώξει να καταστεί όμοιος με τον Θεόν, υψώνοντας τον θρόνο του υπεράνω των άστρων του Δημιουργού του. Και στην τραγική περίπτωσή του διαγράφεται όχι μόνο ο κόσμος του «φαίνεσθαι», των ενεργειών και των πράξεων, αλλά και ο αθέατος κόσμος της καρδιάς με τις ανεξάντλητες επιθυμίες της, που όταν έχουν αφετηρία τους και εκκινούν από ένα «εγώ» που έχει παραμερίσει τον Θεό, είναι θανατηφόρες πνευματικά και καταστροφικές, Ματθ. 15/19-20: *«Διότι εκ της καρδιάς εξέρχονται διαλογισμοί πονηροί, φόνοι, μοιχείαι, πορνείαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. Ταύτα είναι τα μολύνοντα τον άνθρωπον· το δε να φάγει τις με ανίπτους χείρας δεν μολύνει τον άνθρωπο».*

ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΒΑΣΙΚΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

1) Σατάν³, Αποκ. 12/9, 2) Αββαδών⁴ ή απολλύων, Αποκ. 9/11, 3) Βεελζεβούλ⁵, Ματθ. 12/24, Μαρκ. 3/22, Λουκ. 11/15-19, 4) Εωσφόρος⁶, Ησ. 14/12, 5) Βελιάλ⁷, Β' Κορ. 6/15, 6) Ο όφις ο αρχαίος, Αποκ.12/9, 7) Ο πειράζων, Ματθ. 4/3, Α' Θεσ. 3/5.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΣΑΤΑΝ, ΟΙ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ, ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ

1) Ιωάν. 8/44, *«Εκείνος ήτο απ' αρχής ανθρωποκτόνος, και δεν μένει εν τη αληθεία· διότι αλήθεια δεν υπάρχει εν αυτό. Όταν λαλή το ψεύδος εκ των ιδίων λαλεί· διότι είναι ψεύστης και ο πατήρ αυτού του ψεύδους».*

2) Εφ. 2/2: ο απ. Παύλος τον αποκαλεί «...άρχοντα της εξουσίας του αέρος, του πνεύματος το οποίον ενεργεί σήμερον εις τους υιούς της απειθείας».

3) Ιωάν. 14/30: ο Κύριος επισημαίνει «...διότι έρχεται ο άρχων του κόσμου τούτου και δεν έχει ουδέν εν εμοί». Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι, το «δεν έχει ουδέν εν εμοί» δεν ξεσκεπάζει απλώς τον άρχοντα του σκότους και του κακού, αλλά καταδεικνύει τα αντίθετα ηθικά και πνευματικά χαρακτηριστικά του Αληθούς Θεού και αντίστοιχα αυτά τα ανύπαρκτα του διαβόλου.

ΑΝΤΙΠΑΛΑΙΕΙ, ΣΥΓΚΡΟΥΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ Ι. ΧΡΙΣΤΟ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΕΚΕΤΑΙ ΕΙΣ ΑΥΤΟΝ ΛΥΣΣΩΛΩΣ

Ζαχ. 3/1, *«Και μοι έδειξεν τον Ιησούν τον ιερέα τον μέγαν, ιστάμενον έμπροσθεν του αγγέλου του Κυρίου και ο διάβολος ίστατο εκ δεξιών αυτού διά να αντισταθή εις αυτόν».* Ο εχθρός της ψυχής, μετά την πτώση των πρωτοπλάστων, αποδύεται σε έναν λυσσαλέο και απελπισμένο αγώνα εναντίον του Ι. Χριστού. Αλλά ο αγώνας του είναι μάταιος και ατελέσφορος. Γιατί όμως; Θα το δούμε στη συνέχεια, αφού προηγουμένως υπενθυμίσουμε ότι η παρακοή ήταν ο καρπός της αμαρτίας ενός «ΕΓΩ» που παραμέρισε τον Θεό. Η έκχυση του ηθικού κακού κατέστρεψε ολοκληρωτικά και καθολικά όλη την ανθρωπότητα και τη δημιουργία, Ρωμ. 3/23 *«...επειδή πάντες ήμαρτον και υστερούνται της δόξης του Θεού».*

Η εντολή εκ μέρους του Θεού «...δεν θέλεις φάγει» ήταν σαφής, απλή και κατανοητή. Όχι μόνο ρηματικά. Είναι ηλίου φαεινότερο ότι απευθύνθηκε στον άνθρωπο ως ηθική ελευθερία με κέντρο τη θέλησή του. Εκεί ο Θεός δεν παρεμβαίνει. Οι εξετάσεις πρέπει να πραγματοποιηθούν μέσα σε συνθήκες πλήρους και ελεύθερας εκδήλωσης της ανθρώπινης θέλησης. Η συνέχεια γνωστή, καθώς ο άνθρωπος επέλεξε τους δικούς του δρόμους. Ως ηθικός παράγοντας μέσα στη δημιουργία και ως συνεργάτης του Θεού έχασε τη θέση του και εκφυλίστηκε ηθικά. Κάνοντας κακή χρήση της ελευθερίας του επέλεξε συνειδητά μια πορεία εκτροπής και παρέκκλισης από το θέλημα του Δημιουργού του.

Όμως μέσα στην ταλαιπωρία του ο άνθρωπος αν αρχίσει να σκέπτεται βαθύτερα και ωριμότερα, είναι σίγουρο ότι θα τον βασανίσουν ποικίλα ερωτήματα. Και όχι μόνο. Θα υπάρξει η στιγμή που θα ανεβεί στην παλαιίστρα μιας αναμέτρησης. Μιας αναμέτρησης με

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 12

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΩΣ ΗΘΙΚΗ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 11

συνέπειες τόσο σοβαρές, ώστε να καθορίσουν την πορεία του και να διαμορφώσουν το αιώνιο μέλλον του. Απέναντί του - όπως είπαμε - θα σταθούν υπό μορφήν ερωτημάτων αντίπαλοι παντοδύναμοι, στους οποίους πρέπει να απαντήσει. Ποιος είμαι; Αυτός που φαίνομαι, ή μήπως αυτός που φιλοξενώ στον εσωτερικό μου άνθρωπο; Οι σκέψεις μου, οι αποφάσεις μου, τα συναισθήματά μου, τα ελατήριά μου. Τεράστια κεφάλαια προβληματισμού που χρήζουν απαντήσεων.

Τί επιδιώκω μέσα σε μια μεταβαλλόμενη ιστορική συγκυρία; Μέσα σ' έναν κόσμο που διαδοχικά αλλάζει μορφή, μάσκες και ρόλους, ιστορικά, κοινωνικά, πολιτιστικά, οικονομικά, πολιτικά, φιλοσοφικά και ηθικά. Πολιτισμοί έρχονται και παρέρχονται, αφήνοντας άλλοι πίσω τους θετικά αποτυπώματα κι άλλοι καταλήγουν στον λάκκο του εκφυλισμού, του εξευτελισμού και της λήθης. Στο τέλος του ταξιδιού, όταν ακουστεί το «τέλος διαδρομής», πού άραγε θα κατεβώ; Ποιες στάσεις προηγήθηκαν; Ολοκλήρωσα κάποιο σκοπό; Στα προηγούμενα ερωτήματα, σίγουρα και σε άλλα παρόμοια ακόμα, αν ο άνθρωπος δεν απαντήσει, θα απολαμβάνει μεν και θα χαίρεται το φως του ήλιου, «...διότι αυτός ανατέλλει τον ήλιον αυτού επί πονηρούς και αγαθούς, και βρέχει επί δικαίους και αδικούς» (Ματθ. 5/45), τα χρόνια όμως θα κυλήσουν, και θα πεθάνει μέσα στα σκοτάδια της άγνοιας και της παρανόησης του περιεχομένου της αληθινής ζωής.

Κάποιοι, όχι απρόσεκτα, αντίθετα επιμελημένα και μεθοδικά θα έχει αλλάξει τις πινακίδες καθοδήγησης για να τον εκτρέψει απ' την πορεία του και να τον καταστρέψει. Τρομοκρατημένος ο άνθρωπος, παραμένει παραπλανημένος, ανικανοποίητος, με τα μάτια του κλειστά για τον εαυτό του, για τους άλλους και για το αιώνιο μέλλον του. Η τραγωδία του τις περισσότερες φορές είναι ηθελημένη. Δεν συναντά ποτέ τον εαυτό του γιατί θέλει να αγνοεί και να αδιαφορεί. Μέσα απ' τα βάθη της ιστορίας, μάλιστα, συνεχώς κραυγάζει, «...Ας φάγωμεν και ας πλώμεν· διότι αύριον θέλομεν αποθάνει» (Ησ. 22/13).

Πριν λοιπόν ο άνθρωπος αιχμαλωτιστεί στο δόκανο των προηγούμενων παγίδων, και στον πυρετό της επιδίωξης απόκτησης υλικών αγαθών, θα πρέπει να στρέψει το βλέμμα του σε μια άλλη κατεύθυνση. Στην κατεύθυνση των αιώνιων πραγμάτων. Και είναι βέβαιο πως διαπιστώνοντας ότι «...η ζωή μας τωόντι είναι αιμός

όστις φαίνεται προς ολίγον, και έπειτα αφανίζεται» (Ίάκ. 4/14), τότε θα πρέπει να απλώσει τη ματιά του στους μεγάλους ορίζοντες που καλύπτουν την εικόνα των εφήμερων ανθρωπίνων ψευδαισθήσεων και πραγματικότητων. Θα είναι η στιγμή που άπλετο και αποκαλυπτικό φως θα ξεχυθεί προκειμένου το πλάσμα να δώσει την απάντηση για τον λόγο της ύπαρξής του και του αιώνιου προορισμού του. Θα σημάνει η ώρα που θα μπορέσει να απαντήσει στο ερώτημα του ιστορικού Ναζωραίου: «*Τι γαρ ωφελείται άνθρωπος αν τον κόσμο όλον κερδήσει, την δε ψυχήν αυτού ζημιωθή;*» (Ματθ. 16/26).

Αλλά ποιος είναι ο εαυτός μας, το «εγώ» μας; Μήπως είναι **α)** οι αισθήσεις μας; Αν ήταν έτσι θα εγκλωβιζόμαστε στο μεγάλο λάκκο της αισθησιοκρατίας⁸ ή αισθησιαρχίας. Μιας θεωρίας που αρχή και τέλος της έχει μια μόνο πηγή: την αίσθηση, που οδηγεί στη γνώση σύμφωνα με τους υποστηρικτές της, και την οποία απέκρουσε πολύ νωρίς ο Πλάτωνας. Ή μήπως είναι **β)** μόνο οι σκέψεις μας (ο άνθρωπος ως σκεπτόμενο ον) που διατύπωσε μια συνεχώς αναπαραγόμενη διαχρονικά κατηγορία διανοουμένων, φιλοσόφων και επιστημόνων, μεταξύ των οποίων και ο Καρτέσιος⁹ με το «*Dubito de omnibus, cogito, ergo sum*» (Αμφιβάλλω για όλα, σκέπτομαι, άρα υπάρχω); Και ορθά το έκαναν σύνθημα, και σκαπάνη οι υποστηρικτές του για την έρευνα της αλήθειας.

Όμως ο Καρτέσιος - ευφυής και ακούραστος ερευνητής - δεν μπόρεσε να απαντήσει στο μεγάλο ερώτημα που θέτει ο προφήτης Ιερεμίας 6/16: «*Ούτω λέγει Κύριος: Στήτε επί τας οδούς, και ιδέτε, και ερωτήσατε περί των αιωνίων τρίβων, που είναι η αγαθή οδός, και περιπατείτε εν αυτή, και θέλετε βρει ανάπαυση εις τας ψυχάς σας*». Ο λόγος είναι απλός: ο Καρτέσιος ήταν ένας κοσμικός φιλόσοφος. Ήταν ένας «προφήτης» εκ των κάτω, γήινος. Διέκρινε μια πλευρά εκείνων που δεν γίνονται αντιληπτά και κατανοητά από τους πολλούς. Και σίγουρα η σκέψη του ήταν επαναστατική, πρωτοποριακή και επικίνδυνη (...**αμφιβάλλω για όλα**) απέναντι στη σχολαστική και συντηρητική Θεολογία της Ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας, που είχε φθάσει στο σημείο να απαγορεύει τη μελέτη και έρευνα της Αγίας Γραφής. Αξίζει να σημειωθεί δε ότι αυτός ο ιδεολόγος επαναστάτης φιλόσοφος είχε λάβει υψηλοτάτου επιπέδου καθολική παιδεία και μόρφωση από Ιησουίτες ιερείς σε γαλλικό κολλέγιο. Όμως ο φιλοσοφικός στοχασμός του είχε μια θανατηφόρα αχίλλεια πτέρνα. Δεν είχε

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΒΙΒΛΟ

προσωπικό Σωτήρα. Θεός υπάρχει κατά τον Καρτέσιο, όμως τη συνδετήρια γέφυρα μεταξύ Θεού και ανθρώπου δεν τη βλέπει ο φιλόσοφος. Αυτή είναι ανύπαρκτη. **Και αυτή είναι ο Χριστός.** Ο απόστολος Παύλος δεν θα μπορούσε να το εκθέσει καλύτερα, γράφοντας στην Α΄ προς Τιμόθεο 2/5-6: «*Διότι είναι εις Θεός, εις και μεσίτης Θεού και ανθρώπων, άνθρωπος Χριστός Ιησούς, όστις έδωκεν εαυτόν αντίλυτρον υπέρ πάντων, μαρτυρίαν γενομένην εν ωρισμένοις καιρίοις*». Ο δε ευαγγελιστής Ιωάννης θα διακηρύξει την ίδια αλήθεια στο Ευαγγέλιο του 14/6: «*Λέγει προς αυτόν ο Ιησούς, εγώ είμαι η οδός και η αλήθεια και η ζωή· ουδείς έρχεται εις τον Πατέρα εμμή δι' εμού*».

Η μήπως γ) ο εαυτός μας είναι το απλοϊκό και χωρίς αιτιολογικό μηχανιστικό υπόβαθρο του «θέλειν και βούλεσθαι»; Δηλαδή δύο μοχλοί, οι οποίοι αποτελούν και την αιτία των αποφάσεων και των επακόλουθων πράξεων μας. Εδώ, όμως, δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο ως ένα τέλεια, εκδηλούμενο και εκφραζόμενο ψυχοπνευματικό σύνολο. Εάν, λοιπόν, ο άνθρωπος λειτουργούσε με τα προηγούμενα χαρακτηριστικά εντελώς ανεξάρτητα και ασύνδετα μεταξύ τους, σίγουρα δεν θα ήταν εκείνο το δημιουργημα το οποίο ο Θεός σχεδίασε και οραματίστηκε κατά το «*Ας κάμωμεν άνθρωπον κατ' εικόνα ημών, καθ' ομοιώσιν ημών...Και εποίησεν ο Θεός τον άνθρωπον κατ' εικόνα εαυτού· κατ' εικόνα Θεού εποίησεν αυτόν· άρσεν και θήλυ εποίησεν αυτούς*» (Γεν. 1/26).

Το «εγώ», λοιπόν, δεν είναι τίποτε άλλο, παρά όλα τα προηγούμενα μαζί, ενωμένα σε ένα αδιάσπαστο σύνολο, με συνοδά στοιχεία **την αυτοσυνειδησία και την ευθύνη των επιλογών του, σαν απαραίτητα συστατικά της προσωπικότητάς του και βασικές προεκτάσεις της ηθικής του ελευθερίας.** Ο άνθρωπος μπολιάζεται απ' τον Δημιουργό του με ένα τέλειο μέτρο αγάπης, αγιότητας, χαράς, καθαρότητας, δικαιοσύνης, ευθύτητας και ηθικής ελευθερίας. Δηλαδή ο Θεός, καθώς αποτελεί και είναι το τέλειο αγαθό σε όλες του τις εκδηλώσεις και ενέργειες, μεταβιβάζει και ποιεί τον άνθρωπο με τα ίδια ακριβώς υλικά: Α΄ Ιωαν. 4/16 «*ο Θεός είναι αγάπη*», Ησ. 6/3 «*Άγιος, άγιος ο Κύριος των δυνάμεων*», Νεεμίας 8/10 «*...διότι η χαρά του Κυρίου είναι η ισχύς σας*», Β΄ Σαμ. 22/27 «*Μετά καθαρού, καθαρός θέλεις είσθαι*», Ψαλμ. 11/7 «*Διότι δίκαιος ων, ο Κύριος, αγαπά δικαιοσύνην· το πρόσωπον αυτού βλέπει ευθύτητα*».

Στο ξετύλιγμα όμως των σχεδίων του Θεού επέρχεται μια ανατροπή. Οι πρωτόπλαστοι εξέρχονται από τον δρόμο της υπακοής **και εισέρχονται ενσυνείδητα και ηθελημένα** σ' αυτόν της παρακοής. Συνέπεια η αμαρτία, ο θάνατος, η απώλεια της ηθικής τελειότητας και μακαριότητας του ανθρώπου. Το καθ' ομοίωση Θεού πλασθέν δημιούργημα, μετατρέπεται από πνευματικό σε χοϊκό. Έκτοτε ο άνθρωπος θερίζει τις συνέπειες των ενσυνείδητων και ελευθερων επιλογών του.

Ιωάννης Γρίζος
(Συνεχίζεται)

Υποσημειώσεις:

- 1 μεγαλαυχία: εκ του ρήματος μεγαλαυχώ (-εω), σημ. αλαζονία, κομπασμός, καύχηση.
- 2 κατηνέχθη: παθ. αορ. του ρήματος καταφέρω, σημ. ρίχνω προς τα κάτω.
- 3 Σατάν: Εβραϊκά: ο εχθρός, Ελληνικά: ο αντίπαλος, ο κατήγορος.
- 4 Αββαδών: α) λέξη σημιτικής προέλευσης που σημαίνει: ο καταστροφέας. β) Στα Ελληνικά «ο Απολλύων = ο καταστροφέας». Ενεργητική μετοχή εκ του ρήμ. «ἀπόλλυμι».
- 5 Βεελζεβούλ: Φιλισταϊκή θεότης. Στα Εβραϊκά σημαίνει: ο άρχοντας των μυγών και των δαιμονίων, λέξη σύνθετη εκ του Βάαλ + ζεβούδ.
- 6 Εωσφόρος: ο φέρων την αυγή, την έω.
- 7 Βελιάλ: Σύνθετη εβραϊκή λέξη που σημαίνει: κακό ή κάτι ανάξιο. Αποτελείται απ' το beli (χωρίς) + yaal (αζία).
- 8 αισθησιοκρατία/αισθησιарχία: γνωσιολογική θεωρία απορρίπτουσα την εμπειρία και αποδεχόμενη ως μοναδική πηγή γνώσης την αίσθηση. Συναντάται αρχικά από τον Πρωταγόρα, τους Σοφιστές, τους Κυρηναϊκούς και τους Επικούρειους. Διαδίδεται δε ευρύτερα και γίνεται γνωστή απ' τον Τζων Λοκ (John Locke, 1632-1704), φιλοσοφικό εκπρόσωπο του Βρετανικού Εμπειρισμού.
- 9 Καρτέσιος (René Descartes, 1596-1650): Γάλλος φιλόσοφος και μαθηματικός. Υποστήριζε την αδιάρρηκτη σχέση της σκέψης και της ανθρώπινης ύπαρξης. Θεμελιωτής της Αναλυτικής Γεωμετρίας και των Καρτεσιανών συντεταγμένων. Δημοσίευσε πραγματείες περί του φωτός και του οφθαλμού, πρωτοποριακές σχετικά με την επιστήμη της Οπτικής. Συνέγραψε επίσης τις πρώτες σχετικές εργασίες περί την Μετεωρολογία.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ

Ο Φίλιππος Κων/νου Μανωλικάκης, ο πατέρας μου, γεννήθηκε στα Χανιά το 1897, σε μια οικογένεια με 9 παιδιά. Ο πατέρας του, δηλαδή ο παππούς μου, ήταν μεγαλέμπορος (έτος ίδρυσης της εταιρίας το 1886) σε καφέδες που κάνανε εισαγωγή από Βραζιλία & Κολομβία, ζάχαρης από Κούβα, οινόπνευμα για την παρασκευή ποτών, τσιγάρων χύμα, κλπ.

Τον πατέρα μου, σαν «καλό παιδί» πού ήταν, η πιάτσα του εμπορίου τον συγκίνησε γρήγορα, και έγινε ο κατ' εξοχήν βοηθός του πατέρα του Κων/νου. Στο Δημοτικό Σχολείο διέπρεψε στην Πρακτική Αριθμητική, γρήγορες προσθέσεις και αφαιρέσεις, πολύ καλός στην Γεωγραφία και Ιστορία, εξαιρετικός καλλιγράφος, γνώστης της Γαλλικής και Τουρκικής γλώσσας.

Στο Γυμνάσιο φοίτησε στην Γαλλική Σχολή που ήταν στην Χαλέπα, αλλά μέχρι την πέμπτη τάξη, διότι σε κάποιες ασκήσεις της γυμναστικής έξω στο προαύλιο, έπεσαν από την τσέπη του το πιστόλι που κατείχε και οι σφαίρες. Ο γυμναστής frère (σχεδόν όλοι οι καθηγητές ήσαν μοναχοί της Ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας), βλέποντας την όλη κατάσταση, τον ανέφερε στο γραφείο των καθηγητών και πήρε αποβολή από όλα τα γυμνάσια της Κρήτης.

Τι να τα έκανε τα γράμματα, όταν το εμπόριο ήταν μέσα στο πετσί του και τα προσόντα ήσαν υπέρ αυτού για να ανοίξει δικό του κατάστημα;

Έτσι και έγινε, αλλά με άλλο αντικείμενο από αυτό του πατέρα του, εισαγωγή αιθέριων ελαίων από Βουλγαρία και Γερμανία (Κολωνία), εισαγωγή πορσελάνινων σερβιτσιών από Κίνα και Ιαπωνία, ως επί το πλείστον εισαγωγές που ήταν κάτι πρωτόγνωρο για την Μεγαλόνησο.

Στα εφηβικά του χρόνια ήταν πολύ άτακτος και σκανταλιάρης. Όπως προανέφερα, οπλοφορούσε, άνοιγε τις πόρτες των σπιτιών, ώστε τα οικόσιτα ζώα να βγαίνουν από την αυλή και να απολαμβάνουν την ελευθερία τους. Στα 15 του χρόνια έσπασε τα τζάμια της κατ' οίκον Ευαγγελικής Συνάθροισης στα Χανιά μαζί με έναν καλό του φίλο, τον Μάνο (Μανούσο) Παπαδαντωνάκη. Μετά το σπάσιμο των τζαμιών, οι δύο νέοι, έμειναν ακίνητοι - δεν μπορούσαν να κουνήσουν ούτε το μικρό τους δαχτυλά-

κι για να τραπούν σε φυγή όπως θα ήταν φυσιολογικό.

Ο καλοσυνάτος πρεσβύτερος - ποιμένας της συνάθροισης, Κωνσταντίνος Αμπατζόγλου, βγήκε έξω για να δει τους ταραξίες. Τους είδε ακίνητους και τους λέγει: «σας δίνω το λόγο της τιμής μου ότι, ούτε στην αστυνομία θα σας καταγγείλουμε, ούτε θα χειροδικήσουμε επάνω σας, σπάσατε πού σπάσατε τα τζάμια, ελάτε τουλάχιστον να ακούσετε τι λέμε και θα μάθετε το γιατί δεν θα προβούμε σε κινήσεις προς συνεντισμό σας».

Αυτό έγινε αιτία ο πατέρας μου να μετανοήσει και πιστέψει στον Ιησού Χριστό. Στην ηλικία των 17 ετών παρέδωσε την καρδιά του στον Μονογενή Υιό του θεού, τον Ιησού Χριστό.

Από τότε, ο Σωτήρας του και Κύριός του δεν τον εγκατέλειψε ποτέ. Αμέσως μετά έδωσε την καρδιά του στον Ιησού Χριστό και ο αγαπημένος του φίλος Μάνος, πού μόνο ο θάνατος τους χώρισε μέχρι να ξανασυναντηθούν στην ουράνια πατρίδα.

Ως σημαίνον πρόσωπο της μικρής κοινωνίας των Χανίων, με άλλους αδελφούς επεδίωξαν και τελικώς πέτυχαν τη νόμιμη λειτουργία της Ελευθέρας Ευαγγελικής Εκκλησίας στην πόλη.

Σαν δεκανέας μηχανοκίνητης μονάδας μεταφορών και εφοδιασμού, υπηρέτησε και στο εκστρατευτικό σώμα στα άγια χώματα της Μικράς Ασίας και έζησε όλο το δράμα της καταστροφής.

Στον Παγκόσμιο πόλεμο καθώς ήταν μεγαλοεπιχειρηματίας και μεγάλου βεληνεκούς πρόσωπο στην κοινωνία των Χανίων, δραστηριοποιήθηκε στην αντίσταση, διανέμοντας πλαστές Ελληνικές ταυτότητες σε στρατιωτικούς των συμμάχων, (Αγγλων, Νεοζηλανδών και Αυστραλών), κρύβοντας αξ/κούς των συμμαχικών ενόπλων δυνάμεων στο σπίτι του, ώστε να τους φυγαδεύσει μόλις λάμβανε κρυπτογραφημένο μήνυμα.

Εύφημες μνείες έλαβε από τούς Άγγλους και Νεοζηλανδούς γιατί με κίνδυνο της ζωής του συνέδραμε τους συμμάχους εναντίον του εχθρού (έτσι αναφέρονται οι Γερμανοί κατακτητές).

Το αναπάντεχο δεν άργησε να έρθει. Εμπρηστικές Γερμανικές βόμβες, με στόχο την έδρα της 5ης Μεραρχίας, έπεσαν και στο εμπορικό κέντρο της

Μνήμες από τον πατέρα μου Φίλιππο Μανωλικάκη

(Από τα φειδωλά ανοίγματα της καρδιάς του)

Και η ιστορία του ονόματος της Ελευθέρας Ευαγγελικής Εκκλησίας

πόλης των Χανίων. Τετράγωνα ολόκληρα παραδόθηκαν στις φλόγες και το ζόροφο κτίριο «ΛΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ» του Φίλιππου Κ. Μανωλικάκη παραδομένο στις φλόγες, κατέρρευσε, καταστρέφοντας ό,τι υπήρχε. Δεν έμεινε τίποτε.

Για μια καλύτερη επαγγελματική ζωή, τραυματισμένος από την όλη καταστροφή που τον βρήκε, μετακινήθηκε στην Αθήνα και εκεί παντρεύτηκε την Άϊντα Κωνσταντίνου Αμπατζόγλου, την κόρη του ποιμένα της κατ' οίκον συνάθροισης των Χανίων.

Ευγενέστατος, ετοιμόλογος, ευθυτενής, λαλίστατος, όπου βρισκόταν, μιλούσε για το σωτήριο μήνυμα, αυτό που πήρε από τον Ουράνιο Πατέρα και πού ποτέ δεν άφησε.

Το παρόν είναι ελάχιστος φόρος τιμής, μέσα από την καρδιά μου, για την ανατροφή και την αγάπη που μου έδωσε ο πατέρας μου.

Ο γιος του,
Φίλιππος Μανωλικάκης

Σημείωση: Ο Αντώνης Περιάρης θυμάται ότι ο αείμνηστος Θάνος Καρμπόνης, Πρόεδρος της Κοινωνίας των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών, ποσής φορές διηγείτο στα συνέδρια και στις συνάξεις στις εγκαταστάσεις της Κοινωνίας στο Σούνιο, σε σχέση με τον Φίλιππο Μανωλικάκη (πατέρα) την εξής ιστορία.

Όταν οι Εκκλησίες που αποτειθούν σήμερα την Κοινωνία των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών υποχρεώθηκαν από το Υπουργείο θρησκευμάτων να πάρουν ένα όνομα, προτάθηκε ένα πλήθος ονομάτων από ποσής αδελφούς. Σε κανένα όμως δεν μπορούσαν να συμφωνήσουν.

Τότε ο Φίλιππος Μανωλικάκης πρότεινε το όνομα **ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ** με την εξής έννοια. Ελευθέρα από κάθε εξωτερική εξάρτηση και με βάση το Ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού.

Αργότερα μετά τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο τυχαίως διαπίστωσαν ότι το όνομα αυτό το είχε και ένα συγκρότημα Εκκλησιών στην Γερμανία.

ΤΑ ΧΕΡΙΑ, ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΚΑΙ Η ΚΑΡΔΙΑ

(ανάγνωσμα για όλες τις ηλικίες)

Τα χέρια ήταν πολύ εργατικά. Μέρα και νύχτα δούλευαν χωρίς να ξεκουράζονται παρά μόνο λίγο.

Τα μάτια και τα πόδια βοηθούσαν με όσες δυνάμεις είχαν, αλλά μια μέρα είπαν τα μάτια:

«Πράγματι είστε πολύ εργατικά χέρια εσείς, και όλοι μας ξέρουμε ότι είσατε πολύ χρήσιμα και αναγκαία, όμως πολλούς φορές κάνετε πράγματα που δεν έχουν καμιά αξία».

Τότε τα χέρια θύμωσαν κι αγρίεψαν: «Μπα, ποιος σας λήξει αυτές τις φιλοσοφίες; Εμείς έχουμε τουλάχιστον κάτι να δείξουμε, εσείς όμως; Εσείς τι κάνετε; Μόνο που κοιτάτε, και έρχεστε τώρα να μας κάνετε παρατηρήσεις;»

Τα μάτια απάντησαν ήρεμα:

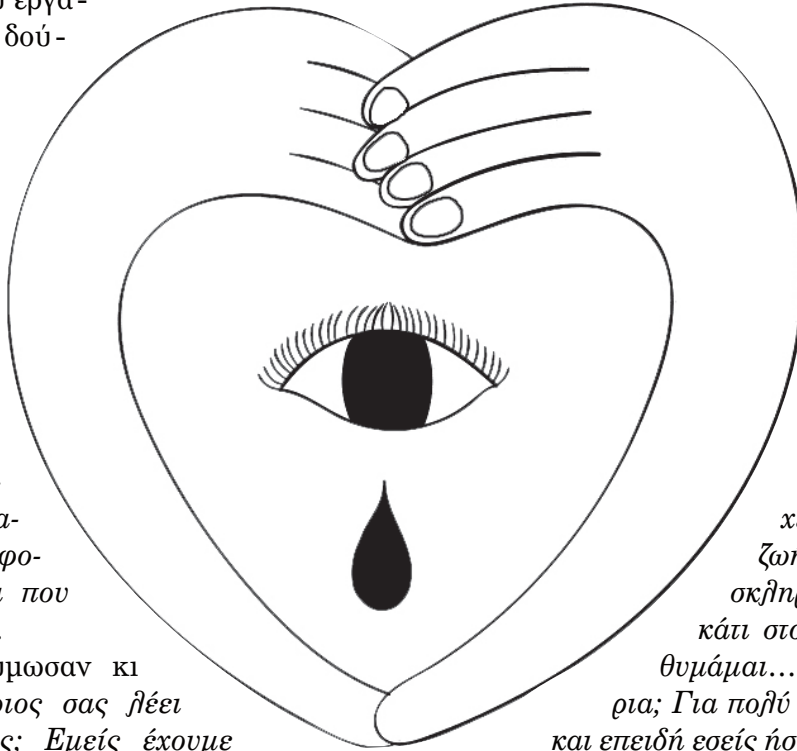
«Ναι είμαστε πηλασμένα για να κοιτάμε, όμως εσείς έχετε δύο χαρίσματα. Μπορείτε να κινηθείτε και να δημιουργήσετε κάτι, αηλιά και να ενώνετε σε προσευχή, να ποναάζετε. Μα δεν το κάνετε αυτό. Η καρδιά είναι ανήσυχη και μας λήξει ότι πρέπει να κοιτάξουμε στον Λόγο του Θεού, στο Ευαγγέλιο, γιατί η καρδιά έχει ανάγκη απ' τον Λόγο του Θεού. Όμως εσείς, τα χέρια, δεν μας αφήνετε καθόλου χρόνο γι' αυτό. Αχ, πόσο θα θέλαμε να ενωσόσασταν ήσυχα».

Τα χέρια παίρνουν όλο το δίκιο με το μέρος τους: «Ποιος σας έκανε δικαστές μας; Η δουλειά είναι το καθήκον μας, εξ' αηλιου γνωρίζουμε αρκετά από τον Λόγο του Θεού και δεν είναι δική σας δουλειά να μας συμβουλευτείτε. Υπηρετούμε τον Θεό με την εργασία μας, δεν αρκεί αυτό;».

Έτσι τα χέρια συνέχισαν να εργάζονται ακούραστα από το πρωί ως το βράδυ. Αλλά ήρθε η μέρα που πιά δεν άντεχαν στη δουλειά και είπαν στα μάτια:

«Διαβάστε μας κάτι απ' τον Λόγο του Θεού. Δεν μπορούμε πιά να κουνηθούμε».

Μα τα μάτια απάντησαν λυπημένα:

«Δεν μπορούμε πιά να διαβάζουμε, έχουμε χάσει σχεδόν όλο το φως μας».

«Όμως, εσύ καρδιά», είπαν τα χέρια, «εσύ ξέρεις τον Λόγο του Θεού, μίλησέ μας γι' αυτόν».

«Δεν συγκράτησα τίποτα απ' αυτόν», ψιθύρισε η καρδιά, «μέσα μου δεν υπάρχει σχεδόν καθόλου ζωή, είμαι ψυχρή και σκληρή, γι' αυτό υπάρχει κάτι στον Λόγο του Θεού, να θυμάμαι... Αηλιά τι να κάνω, χέρια; Για πολύ καιρό ήμουν ανήσυχη και επειδή εσείς ήσασαν πάντοτε απασχολημένα, είπα στα μάτια να με παρηγορήσουν, αηλιά δεν μπόρεσαν».

«Α, καρδιά», φώναξαν τα μάτια, «είσαι τόσο ανόητο κι ανίσχυρο πράγμα! Γιατί δεν χρησιμοποιήσες τη δύναμή σου να αναγκάσεις τα χέρια να σταματήσουν;».

«Κι εσείς, εσείς μάτια», παραπονέθηκε η καρδιά, «γιατί υπηρετούσατε ασιαμάμπια τα χέρια; Γιατί σταματήσατε τόσο γρήγορα τις συμβουλές σας; Αχ, πόσο φταιζαμε όλοι... και τώρα υποφέρουμε».

Τα κοκαλιασμένα χέρια ενώθηκαν ανήσυχα πάνω απ' την κουβέρτα και στάθηκαν. Τα μισοτυφλωμένα μάτια συλωθήκαν στο άπειρο και η καρδιά ήταν τόσο αδύνατη, που μόνο μερικούς χτύπους μπόρεσε να δώσει.

Μετά όλα πούχασαν. Μια ζωή τέλειωσε χωρίς σκοπό. Σπίτια και κτήματα και αξιόλογα συγγράμματα ήταν αυτά που τα ακούραστα χέρια άφησαν.

Οι κληρονόμοι περήφανοι γι' αυτά, υποσχέθηκαν να είναι και οι ίδιοι έτσι εργατικοί. Και μετά τα παιδιά των κληρονόμων τα πήραν όλα χωρίς να ευχαριστήσουν, γιατί κανείς δεν τους έμαθε να ενώνουν τα χέρια.

Απόδοση:

Σοφία Ελευθεριάδου Περιάλη

Εκείνοι που αναχώρησαν για τον Κύριο

Ο **Γιώργος Χρονόπουλος** δεν είναι πια ανάμεσά μας. Ο Γιώργος Χρονόπουλος, ακούραστος και αφανής εργάτης του Ευαγγελίου στην κατ' οίκον εκκλησία των Λουσικών (νομός Πατρών) αναχώρησε για τον Κύριο στις 23/5/2021, 98 ετών, πλήρης ημερών.

Λίγο καιρό πριν, στις 12/3/2021 είχε αναχωρήσει για τον Κύριο η 92-ετών επίσης ακούραστη σύζυγός του.

Η ιστορία της Εκκλησίας των Λουσικών είναι πράγματι θαυμαστή. Ο πατέρας του Γιώργου Χρονόπουλου, Ανδρέας Χρονόπουλος, μετανάστευσε στην Αμερική με τον φίλο του Φώτη Φωτεινόπουλο το 1912. Εκεί άκουσαν τον Λόγο του Θεού και εμπιστεύτηκαν τη ζωή τους στον Ιησού Χριστό. Από τότε ένας πόθος γέμισε την καρδιά τους. Να επιστρέψουν στο χωριό τους και να μιλήσουν στους συμπατριώτες τους για το θαυμαστό δώρο της σωτηρίας που τους χαρίστηκε.

Πράγματι το 1920 επιστρέφουν στα Λουσικά. Ο Γιώργος Χρονόπουλος μεταφέρει τον Λόγο του Θεού στα Λουσικά και ο Φώτης Φωτεινόπουλος στην Πάτρα. Ο Γιώργος δημιούργησε κατ' οίκον συνάθροιση για την οποία αργότερα ο Κωνσταντίνος Μεταλληνός το 1948 φρόντισε την άδεια λειτουργίας της από το Υπουργείο Θρησκευμάτων. Αυτή τη συνάθροιση υπηρέτησε μέχρι την τελευταία του πνοή ο Γιώργος Χρονόπουλος με τη σύζυγό του Αρι-

στέα. Εκείνος χτίστης, εκείνη μοδίστρα. Όπου και να εργάζονταν μιλούσαν για τον Χριστό και τη σωτηρία του. Ο κόσμος του χωριού αποδεχόταν τα λόγια τους αλλά το θρησκευτικό κατεστημένο πάντα αντιδρούσε και εμποδίζε τους περισσότερους να προχωρήσουν σε μια βαθύτερη γνωριμία με τον Ιησού Χριστό.

Έτσι συνέχισαν τη ζωή τους μέχρι που τους πήρε ο Κύριος κοντά του.

Η Κοινωνία των Ελευθέρων Ευαγγελικών Εκκλησιών είναι ευγνώμων στον Θεό για αυτούς τους ακούραστους εργάτες που υπηρέτησαν το αδάπανο Ευαγγέλιο του Ιησού Χριστού στη χώρα μας. Τη μικρή κατ' οίκον εκκλησία των Λουσικών υπηρετούν σήμερα τα παιδιά του Γιώργου και της Αριστέας, Τιμόθεος και Αντρέας

«ΕΛ. ΒΗΜΑ»

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ ΤΥΠΟ

Μεγάλο το έλλειμμα

Το σημερινό σχολείο δίνει βάρος στη συλλογή

Από την **Μπέτη Ν. Μπιζά**, Φιλολόγος

Το πιο σοβαρό ζήτημα που σχετίζεται με τη δημόσια παιδεία είναι το έλλειμμα διαπαιδαγώγησης των μαθητών. Με όσους γονείς έχω συζητήσει, όλοι κρίνουν την επίδραση του σχολείου στο παιδί τους από κακή έως κάκιστη, αντίθετα με ό,τι προσδοκούσαν από τη σχολική αγωγή.

Κοινή διαπίστωση, ότι το παιδί όταν αρχίσει να πηγαίνει στο σχολείο, «χαλάει». Γίνεται αγενές, απείθαρχο, μαθαίνει βρισιές και χυδαιολογίες. Μία μητέρα παιδιών δημοτικού μου έλεγε ότι ανυπομονεί να κλείσουν τα σχολεία το καλοκαίρι, για να «συνέλθουν» τα παιδιά της από την κακή επίδραση του σχολείου (!).

Αντί το σχολείο να είναι ένας χώρος που διορθώνει τα άσχημα, ακόμα και όσα «φέρνει» το παιδί από το σπίτι, αντί να είναι ο χώρος που καλλιεργεί το ήθος και βελτιώνει συμπεριφορές, έχει γίνει χώρος όπου η κακή συμπεριφορά είναι ανεκτή, και γι' αυτό διαδίδεται. Και είναι ανεκτή γιατί το σημερινό σχολείο δίνει βάρος στη συλλογή πληροφοριών (και αυτό με τρόπο προβληματικό) και όχι στη μόρφωση, στο ήθος.

Η λέξη μόρφωση προέρχεται από τη «μορφή». Και μιλάμε εδώ για τη μορφή της ψυχής. Το σχολείο είναι το εργαστήρι που μορφώνει ψυχές, που τους δίνει, δηλαδή, ωραία μορφή. και αυτό γίνεται με την καλλιέργεια της αρετής. Όπως το διατύπωσε διαχρονικά ο Πλάτων, «πάσα επιστήμη χωριζομένη αρετής, πανουργία ου σοφία φαίνεται». Αλλά εφαρμόζεται αυτό στο σχολείο;

Πρέπει να καταθέσω την εμπειρία μου, ότι

πολλοί μαθητές γυμνασίου δεν έχουν ακούσει καν τη λέξη «αρετή» και ζητούν εξήγηση της σημασίας της.

Η αδιαφορία του εκπαιδευτικού συστήματός μας για την αληθινή μόρφωση των μαθητών, δηλαδή την ηθική καλλιέργειά τους, φαίνεται και από το γεγονός ότι η διαγωγή όλων κρίνεται πάντα «εξαιρετική» (λέξη που αντικατέστησε πρόσφατα το «κοσμοιάτη»). Σαν να μη δίνει το σχολείο σημασία στη διαγωγή, στο ήθος των μαθητών.

Ακόμα και εκείνος ο μαθητής της γ' γυμνασίου που, εκτός της γενικότερης αγένειάς του, ούρπησε μια ημέρα μέσα στην τάξη, πήρε κι αυτός διαγωγή «κοσμοιάτη»!

Σε άλλο σχολείο όπου υπηρέτησα ένας μαθητής, αρκετά ζωηρός, έφερε μια ημέρα μαζί του το κατοικίδιο του, ένα χάμστερ, μέσα σε ένα κλουβί. Τα παιδιά ασχολούνταν συνέχεια με αυτό και δεν γινόταν μάθημα, κι έτσι ο διευθυντής πήρε το κλουβί στο γραφείο του, παρά τις αντιρρήσεις του μαθητή, λέγοντάς του ότι θα ενημερώσει τους γονείς του να έρθουν στο σχολείο να το πάρουν (για να συζητήσουν και για τη διαγωγή του παιδιού τους). Τότε ο μαθητής του είπε: «Καλά, αλλά να ξέρεις ότι αν πάθει τίποτα το χάμστερ μου, θα πεθάνεις!» Βεβαίως και αυτός ο μαθητής πήρε διαγωγή «κοσμοιάτη».

Γλώσσα πεζοδρομίου

Αλλά είπαμε ότι στο σχολείο η κακή διαγωγή είναι ανεκτή, και γι' αυτό διαδίδεται. Όταν το παιδί θα πάει στο σχολείο, θα ξεχάσει το όνομά του, γιατί εκεί οι συμμαθητές του θα το φωνάζουν με το γνωστό κοινό «όνομα» και θα συνηθίσει να φωνάζει και αυτό τους

διαπαιδαγώγησης

πληροφοριών και όχι στη μόρφωση και στο ήθος

άλλους έτοι. Γενικά, έχει γίνει αποδεκτή στο σχολείο η γλώσσα του πεζοδρομίου συχνά και η συμπεριφορά σαν να μην έχει σχέση η παιδεία με το ήθος των μαθητών. Σαν να «πρέπει» να γίνει η νεολαία αγενής και αναιδής κάθε άλλο από κόσμια, μακράν δε από τον υπερθετικό «κοσμοτάτη».

Ούτε στην εμφάνιση των μαθητών έχει λόγο το σχολείο. Έτσι, ακόμα και τα παιδιά που ήρθαν από το σπίτι τους με επιμελημένη αγωγή και αισθητική στο θέμα αυτό στο σχολείο, θα αλλάξουν επί τα χείρω, γιατί δύσκολα θα αντισταθούν στη «μόδα», ντε-κολτέ, μακρύ βαμμένο νύχι, φράντζα να κρύβει τα μάτια, σκουλαρίκια στο πρόσωπο κ.λπ.

Το σημερινό σχολείο ούτε απαιτεί ούτε διδάσκει ευπρέπεια στους μαθητές, όπως θα μπορούσε, διότι η «όπως μ' αρέσει» εμφάνιση θεωρείται «δημοκρατικό δικαίωμα» του μαθητή.

Γενικά, η λέξη ευπρέπεια είναι άγνωστη στα σχολεία.

Συχνά τη γράφω στον πίνακα και την αναλύουμε με τους μαθητές, ώστε να πλουτίσουν το λεξιλόγιο τους και να προβληματιστούν για το περιεχόμενό της.

Ενίοτε έρχεται ο γονέας στο σχολείο και διαμαρτύρεται:

«Σας παρακαλώ, πείτε στο παιδί μου ότι δεν μπορεί να έρχεται έτσι στο σχολείο! Εμένα δεν με ακούει, αηλιά το σχολείο δεν έχει κανόνες;» μας ρωτούσε μία μητέρα που είχε φοιτήσει σε σχολείο του εξωτερικού και μας έλεγε ότι «εκεί υπάρχει school dress code (σχολικός κώδικας ενδυμασίας) που βασίζεται στην αξιοπρέπεια και τη σεμνότητα, ενώ εδώ στην Ελλάδα δεν υπάρχει τίποτα!».

Σχόλια: Το άρθρο περιέχει αξιοσημείωτες, σημαντικές σκέψεις και διαπιστώσεις. Εμείς απ' την πλευρά μας θα θυμίσουμε το έργο της χριστιανικής διαπαιδαγώγησης δύο βιβλικών γυναικών προς τον Τιμόθεο, συνεργάτη του απ. Παύλου. Ήταν η Ευνίκη και η Λωίδα (Β΄ Τιμ. 1/3-5). Η ανυπόκριτη πίστη τους διαμόρφωσε τον Τιμόθεο και τον κατέστησε πνευματικό βοηθό και συμπαραστάτη του αποστόλου των εθνών.

Μέσα στο ιδεολογικό χάος των ημερών, τις αησιοπρόσαφτες και αμφίσημες «ουμανιστικές» συμπεριφορές, ακόμα και η απλή εν χρήση καθημερινή γλώσσα αντικαθίσταται ποησιόφιλους φορές από ένα χυδαίο γλωσσάριο των ημερών. Το κτηνώδες και βάρβαρο bullying (εκφοβισμός, απειλές, σωματική και ψεκτική βία) εντός των σχολικών χώρων και αιθουσών βρίσκεται σε ημερήσια διάταξη.

Μέσα σ' αυτό το σκηνικό ας ομολογήσουμε την αποστολή μας ως χριστιανοί γονείς, πρακτικοί σε αγάπη και πνεύμα Χριστού και ως ιθαροί αποδέκτες του Ευαγγελίου.

Εξάλλου δεν χρειάζονται πτυχία και διπλώματα αριστείας. Ας στοιχηθούμε μόνο στο κέντρο της θείας προτροπής: «Μη αποβάλητε ροιπήν την παρηγοσίαν σας, ήτις έχει μισθαποδοσίαν μεγάλην.

Διότι έχετε χρείαν υπομονής, διά να κάμψετε το θέλημα του Θεού, και να λάβετε την επαγγελίαν» (Εβρ. 10/35,36). Και «Δίδαξον το παιδίον εν αρχή της οδού αυτού· και δεν θέλει απομακρυνθή απ' αυτής ουδέ όταν γηράσκη». Διότι «Ο φόβος του Κυρίου είναι διδασκαλία σοφίας· και η ταπείνωσις προπορεύεται της δόξης» (Παρ. 15/33)

Εισαγωγικά στοιχεία

Υπάρχει διαφορά ανάμεσα στον Θεό

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ¹

Πολλοί άνθρωποι καθώς διαβάζουν την Π.Δ. τους δημιουργείται η εντύπωση ότι σ' αυτή ο Θεός παρουσιάζεται ως ένας Θεός οργής και κρίσης, ενώ στην Κ.Δ. ο Θεός παρουσιάζεται ως ένας Θεός αγάπης. Άραγε υπάρχει αυτή η διαφορά στις Γραφές; Όντως στην πραγματικότητα συμβαίνει αυτό;

Αυτό το πρόβλημα απασχόλησε τους χριστιανούς, κατά το πέρασμα των αιώνων. Από την εποχή των Πατέρων της Εκκλησίας, υπήρχαν κάποιοι (π.χ. ο Μαρκίων)² που υποστήριζαν ότι ο Δημιουργός Θεός της Π.Δ. ήταν ένα κατώτερο όν από τον Πατέρα Θεό του Ιησού. Γι' αυτό αφαιρούσαν από την Κ.Δ. τμήματα που αναφέρονταν σ' αυτό τον «Ιουδαϊκό» Δημιουργό Θεό, γιατί θεωρούσαν πως αυτός ήταν κακός. Το αποτέλεσμα ήταν να καταλήξουν σ' ένα μόνο μικρό κομμάτι της Κ.Δ. (μια περιληπτική απόδοση του κατά Λουκά Ευαγγελίου) που θα έπρεπε να χρησιμοποιούμε ως Γραφές.

Όσοι η άποψη αυτή καταδικάστηκε ως αίρεση, όλα τα Βιβλία των Γραφών που έχουμε σήμερα, έγιναν αποδεκτά και αναγνωρίστηκε ότι ο ίδιος ο Θεός (και της Π.Δ. και της Κ.Δ.) είναι ο εμπνευστής της συγγραφής αυτών των βιβλίων.

Παρόλο που το ερώτημα της αρχικής παραγράφου υπάρχει ακόμα, θα δείξουμε ότι δεν υπάρχει στην πραγματικότητα καμία διαφορά της εικόνας μεταξύ του Θεού όπως παρουσιάζεται στην Π.Δ. και στην Κ.Δ. Είναι ο ίδιος Θεός με τον ίδιο χαρακτήρα και τις ίδιες ιδιότητες. Διαβάζουμε στην Κ.Δ.: «*Ουδείς δεν είδε ποτέ τον Θεόν· ο Μονογενής Υιός, ο ων εις τον κόλπον του Πατρός, εκείνος εφανέρωσεν αυτόν*» (Ιωάν.1/18), όπως επίσης και την απάντηση του Ιησού στον Φίλιππο, που Του ζητάει να τους δείξει τον Πατέρα: «*Τόσον καιρόν είμαι μεθ' ημών, και δεν με εγνώρισας, Φίλιππε; όσους είδεν εμέ, είδε τον Πατέρα· και πώς σύ σέβεις, Δείξον εις ημάς τον Πατέρα;*» (Ιωάν.14/9).

Αυτό που μας λέει ο Ιωάννης είναι ότι, όταν κάποιος βλέπει τον Ιησού (δηλ. τις ιδιότητες και τον χαρακτήρα του Ιησού στην Κ.Δ.), στην ουσία βλέπει τον Πατέρα, τον Θεό της Π.Δ. (δηλ. τις ιδιότητες και τον χαρακτήρα του Πατέρα Θεού, του Θεού της Π.Δ.). Δεν υπάρχει καμία διαφορά μεταξύ τους στον χαρακτήρα. Ο Ιησούς, συνεπώς, δεν έχει περισσότερη αγάπη απ' όση έχει ο Πατέρας Θεός, ούτε ο Πατέρας Θεός είναι πιο αυστηρός στην κρίση από τον Ιησού.

Όλοι οι συγγραφείς της Κ.Δ. καταγράφουν μια αδιάσπαστη συνέχεια μεταξύ του Θεού της Π.Δ. και του Θεού που βλέπουν μέσω του Ιησού Χριστού.

Για να υποστηρίξουμε τώρα με επιχειρήματα, ότι δεν υπάρχει καμία διαφορά στο χαρακτήρα του Θεού, ανάμεσα στην Π.Δ. και την Κ.Δ. θα εξετάσουμε 3 σημεία:

I. Υπάρχει αγάπη στην Π.Δ.

II. Υπάρχει κρίση στην Κ.Δ.

III. Η βασική διαφορά, όσον αφορά την κρίση, είναι ανάμεσα στην κρίση που κάνει ο Θεός στο πέρασμα της ιστορίας (μέσα στην ιστορία, «εδώ και τώρα») και στην κρίση που θα κάνει ο Θεός στο τέλος της ιστορίας, την τελική κρίση. (Την πρώτη την βλέπουμε στην Π.Δ., τη δεύτερη στην Κ.Δ.).

I. Υπάρχει η αγάπη του Θεού στην Π.Δ.

Ο Θεός όταν παρουσιάζεται στον Μωυσή δεν παρουσιάζει τον Εαυτό του καταρχήν και κυρίως ως Θεό κρίσης, αλλά ως Θεό αγάπης (Εξοδος 34/6-7). Εδώ, θα μπορούσαμε να πούμε, ότι ο Θεός κάνει μια συνοπτική παρουσίαση του Εαυτού Του και του χαρακτήρα Του στον Μωυσή.

Προσέξτε ποιες ιδιότητες παρουσιάζει στην αρχή: Οικτίρμων, ελεήμων, μακρόθυμος, πολυέλεος, αληθινός, συγχωρητικός. Προτάσσει ιδιότητες που δείχνουν την αγάπη Του προς τον άνθρωπο. Συνεχίζοντας λέει ότι, ναι μεν είναι αγάπη, έχει αγάπη, αλλά αυτό δεν ωφελεί καθόλου εκείνους που δεν ανταποκρίνονται σ' αυτή

στην Παλαιά Διαθήκη

της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης;

του την αγάπη, παραμένοντας αμετανόητοι και, συνεπώς, ένοχοι ενώπιόν Του. Αγαπάει αλλά δεν είναι ένας υπερεπεικλής, υπερανεκτικός, «δεν βαριέσαι, και τι έγινε», πατέρας. Η εμμονή στην αμαρτία και η αμετανοησία, επισύρουν την κρίση Του.

Την αγάπη Του τη βλέπουμε στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει τον Ισραήλ. Όταν στασιάζει και αποστατεί, τον πλησιάζει μέσω των απεσταλμένων Του των προφητών, δεν τον εγκαταλείπει. (Β' Χρονικών 36/14-15, Ιερεμίας 25/3-6, 35/15, 44/4). Καθώς συνεχίζουν, παρά τις προειδοποιήσεις Του, την αμέριμνη, μακριά απ' Αυτόν, ζωή τους, επιφέρει κρίσεις σε βάρος τους (Β' Χρονικών 36/17 κ.ε., Ιερεμίας 25/8-11, 35/17, 44/5-6). Όταν, όμως, μετανοούν και επιστρέφουν, πάλι τους δέχεται και τους ελεεί. (Ψαλμός 78/11-32, 34-35, 38).

Ο Θεός θλίβεται για την κατάσταση του λαού Του, τον προειδοποιεί να επιστρέψει, επιφέρει κρίσεις, τον αποκαθιστά όταν αυτός μετανοεί (Ιερ. 31/20, Ωσηέ 11/8, Έσδρας 9/6-8,13). Αυτό που ο Κύριος θέλει, είναι να έχει κοντά Του πάντοτε τον λαό Του, όμως δεν μπορεί να αγνοήσει τη συμπεριφορά του, τον τρόπο της ζωής του. Γι' αυτό και οι κρίσεις που σκοπό έχουν να οδηγήσουν τους δικούς Του σε επιστροφή και αποκατάσταση, έχουν σκοπό παιδαγωγικό (Ψαλμ. 119/67,71, Ιερ. 31/18-19, Εβρ. 12/11). Τι άλλο παρά έκφραση αγάπης, ελέους και οικτιρμών είναι η στάση του Θεού (στην Π.Δ.) απέναντι στον Ισραήλ;

Αυτή η στάση Του όμως δεν είναι μόνο απέναντι στον Ισραήλ. Αν διαβάσουμε το βιβλίο του Ιωνά, γίνεται φανερό, ότι ο Κύριος δείχνει την ίδια ευσπλαχνία και αγάπη απέναντι στους εθνικούς ειδωλολάτρες της Νινευή (Ιωνάς 1/1, 3/10, 4/2,11).

Η στάση του Θεού, συνεπώς, στην Π.Δ., δείχνει ότι ο Θεός δεν αρέσκεται στο να επιβάλλει κρίσεις, αλλά αρέσκεται στο έλεος και στο να συγχωρεί (Μιχαίας 7/18-19). Ωστόσο δεν μπορεί να αποκαταστήσει, στη σχέση μαζί Του, αυτούς που

δεν μετανοούν. Έτσι στέλνει τους προφήτες Του για να προειδοποιήσουν για την κρίση που έρχεται αν δεν υπάρξει μετάνοια, με την προσδοκία ότι οι άνθρωποι θα μετανοήσουν κι έτσι δεν θα αναγκαστεί να επιβάλει την κρίση.

Όταν οι απεσταλμένοι Του χλευάζονται, απορρίπτεται το μήνυμα που μεταφέρουν από τον Θεό, και θανατώνονται, τότε στέλνει κι άλλους (Ματθ. 21/33-41). Μπορεί να περάσουν δεκάδες ή εκατοντάδες χρόνια, περιμένει ο Θεός μέσα στη μακροθυμία Του, μήπως και υπάρξει μετάνοια και επιστροφή· έρχεται όμως η στιγμή που, όταν βλέπει πως δεν γίνεται τίποτα πια, αποφασίζει να εκτελέσει την κρίση Του, και αυτό βέβαια δεν το κάνει με χαρά. (Θρήνοι 3/31-33).

Τι άλλο, συνεπώς, εκτός από ενδιαφέρον και αγάπη, φανερώνει αυτή η στάση του Θεού, που φροντίζει, προειδοποιεί, επιφέρει κρίσεις με τον σκοπό να οδηγήσει τον αποστάτη άνθρωπο σε επιστροφή και τον αποκαθιστά όταν υπάρξει μετάνοια; Βλέπουμε, λοιπόν, ότι ο Θεός της Π.Δ. είναι ένας Θεός αγάπης.

II. Υπάρχει κρίση³ στην Κ.Δ.

Αυτή τη λέξη (κρίσις) τη συναντάμε αρκετές φορές μέσα στην Κ.Δ. Το πιο εντυπωσιακό είναι ότι ο Ιησούς που θεωρείται και είναι ο κήρυκας της γλυκύτητας και της αγάπης, είναι ταυτόχρονα Εκείνος που έχει προειδοποιήσει με τα πλέον σκληρά λόγια για την κρίση (Ματθ. 5/29-30, 7/17-23, 24/45-51, 25/10,30,41,46).

Ας εξετάσουμε κάποιων ειδών κρίσεις που υπάρχουν στην Κ.Δ. Υπάρχει η κρίση με την οποία ο ίδιος ο άνθρωπος κρίνει τον εαυτό του, και τον καταδικάζει μη πιστεύοντας στον Χριστό (Ιωαν. 3/17-19).

Υπάρχει η άμεση κρίση του Θεού πάνω σε ανθρώπους (Πράξ. 12/23), υπάρχει και η τελική κρίση (Ιωάν. 5/22,27). Υπάρχουν αναφορές μέσα στην Κ.Δ. ότι άνθρωποι που κάνουν συγκεκριμένες πράξεις (ή υιοθετούν συγκεκριμένες συμπερι-

Εισαγωγικά στοιχεία

Υπάρχει διαφορά ανάμεσα στον Θεό

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 21

φορές) δεν θα κληρονομήσουν τη Βασιλεία του Θεού (Α΄ Κορ. 6/9-10, Γαλ. 5/19-21), και αυτό αποτελεί προειδοποίηση για κρίση

Επίσης στο βιβλίο της Αποκάλυψης (20/11-15) έχουμε μια λεπτομερή εικόνα της τελικής κρίσης. Η ουσία είναι ότι η εικόνα της κρίσης είναι φανερή στην Κ.Δ., και πολλές εικόνες κρίσης περιλαμβάνουν τον Ιησού, ο οποίος είναι Κύριος αγάπης αλλά επίσης διενεργεί και κρίση, όπως άλλωστε και ο Θεός και Πατέρας του.

Η Κ.Δ. μιλάει για χάρη και αγάπη, τα οποία όμως μπορεί να απορρίψει ο άνθρωπος. Η Κ.Δ. μιλάει και για την τελική κρίση. Όλοι μας αξίζουμε να περάσουμε από κρίση και να καταλήξουμε στην αιώνια κόλαση, ο Θεός όμως προσφέρει τη Χάρη Του σ' όσους μετανοούν.

Το μέλλον αυτών οι οποίοι αρνούνται την προφορά της Χάρης του Θεού εν Χριστώ Ιησού είναι σκοτεινό. Μια τρομερή μοίρα τους περιμένει. Στην Π.Δ. ο Θεός έστειλε τους απεσταλμένους Του, τους προφήτες, που προειδοποιούσαν με κρίσεις αλλά ταυτόχρονα φανέρωναν και την καρδιά του Θεού, μια καρδιά αγάπης έτοιμη να δεχτεί και να αποκαταστήσει τους μετανοούντες.

Στην Κ.Δ. ο Θεός στέλνει την Εκκλησία Του, τους πιστούς, να κηρύξουν το Ευαγγέλιο της Χάρης, να καλέσουν ανθρώπους σε μετάνοια ενόψει της τελικής κρίσεως που έρχεται. Έτσι λοιπόν και η Π.Δ. και η Κ.Δ. σε σχέση με την αγάπη και με την κρίση βρίσκονται σε απόλυτη αρμονία.

III. Ας δούμε τώρα και το τρίτο σημείο, που είναι, η χρονική διαφορά ανάμεσα στην κρίση (στις κρίσεις) που διακηρύσσεται στην Π.Δ. και σ' αυτήν που διακηρύσσεται στην Κ.Δ.

Στην Π.Δ. η κρίση συνήθως συμβαίνει μέσα στο «ιστορικό γίνεσθαι», στην πορεία της Ιστορίας, «εδώ και τώρα». Τι εννοούμε με αυτό; Όταν ο Ισραήλ αμαρτάνει, δεν τους λέει ο Θεός ότι θα πάνε στην κόλαση, ότι δηλ. θα καταδικαστούν όταν αναστηθούν οι νεκροί, αλλά τους λέει ότι θα

τιμωρηθούν από τους Μαδιανίτες ή τους Ασσύριους (π.χ. Β΄ Χρονικών 36/17).

Υπάρχουν και στην Π.Δ. διαφορετικού είδους κρίσεις. Στους Κριτές λ.χ. οι Χαναανίτες, οι Μωαβίτες, οι Μαδιανίτες, οι Αμμωνίτες και οι Φιλιισταίοι χρησιμοποιούνται για κρίση (τιμωρία) εναντίον του Ισραήλ. (Κριτές 2/11-14, 6/1-6, 10/6-8). Αργότερα χρησιμοποιούνται για κρίση (τιμωρία) εναντίον του Ισραήλ, οι Αιγύπτιοι, οι Ασσύριοι και οι Βαβυλώνιοι (Ιερεμίας 25/11, Αββακούμ 1/4,6, Ησαΐας 10/5-6). Και εδώ βλέπουμε ότι, ενώ στην αρχή για την τιμωρία του Ισραήλ χρησιμοποιούνται τοπικοί λαοί γύρω από τον Ισραήλ, κατόπιν ο Θεός χρησιμοποιεί για κρίση ενάντια στον λαό Του μεγάλες αυτοκρατορίες. Σε κάθε περίπτωση όμως η κρίση δεν συμβαίνει στο τέλος των αιώνων, αλλά μέσα στο «ιστορικό γίνεσθαι» και καταγράφεται στα βιβλία της ιστορίας.

Εξ' αιτίας αυτής της διαφοράς που υπάρχει στον τρόπο παρουσίασης της κρίσης ανάμεσα στην Π.Δ. και την Κ.Δ., η κρίση στην Π.Δ. γενικά δεν συνδέεται με εσχατολογικές σκηνές που βλέπουμε στην Κ.Δ. (λίμνη της φωτιάς, διάλυση του ουρανού και της γης, πτώση αστέρων, αιώνια δεσμά κλπ).

Αντί γι' αυτές τις εικόνες που τις συναντούμε στην Κ.Δ., υπάρχουν τρομερά γεγονότα που συμβαίνουν στην Π.Δ. και οι άνθρωποι τα βιώνουν τη στιγμή που συμβαίνουν, όπως πληγές, λιμοί, στρατοί που επιτίθενται και λεηλατούν κ.α. παρόμοια. Δεν είναι ευχάριστο για μας να διαβάζουμε μέσα στην Π.Δ. την περιγραφή τέτοιων γεγονότων, αλλά ήταν πραγματικότητα τότε, όπως είναι πραγματικότητα και σήμερα για ένα μεγάλο μέρος της ανθρωπότητας και τα διαβάζουμε στις εφημερίδες. Και ο σκοπός που ο Θεός επέτρεπε (και επιτρέπει) να γίνονται όλα αυτά ήταν όχι γιατί τον ευχαριστεί αλλά γιατί ήθελε (και θέλει) να χτυπήσει το καμπανάκι του κινδύνου έτσι ώστε οι άνθρωποι να μετανοήσουν.

Κάτι άλλο που επίσης πρέπει να γνωρίζουμε

στην Παλαιά Διαθήκη

της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης;

είναι, ότι στην Π.Δ. δεν έχουμε πλήρη αποκάλυψη της μετά θάνατον ζωής και της αιωνιότητας⁴.

Έχουμε μια μερική αποκάλυψη, που και αυτή έρχεται με το τέλος της Παλαιοδιαθηκικής περιόδου. Οι άνθρωποι πίστευαν ότι με τον θάνατο κατεβαίνουν στον Άδη, όπου δεν μπορούν να υμνήσουν τον Θεό (Ψαλμ. 30/9, 6/5, 88/11, 11/5:17, 118/17, Ησαΐας 38/18-19).

Έλπιζαν να πεθάνουν σε μεγάλη-ώριμη ηλικία (χωρίς να βασανίζονται από αρρώστια), με καλό όνομα, έχοντας πολλά παιδιά και εγγόνια που θα διαιώνιζαν το οικογενειακό όνομα. Αυτά εθεωρούντο ευλογίες (βλ. Ματθ. 19/23-25), και κάθε τι που θα χτυπούσε αυτές τις θεωρούμενες ως ευλογίες από τον Θεό, ήταν, για την εποχή της Π.Δ., κρίση - τιμωρία. Αυτό βέβαια δεν ήταν μια πλήρης εικόνα, ούτε αντιπροσώπευε πάντα τη θέληση του Θεού στην Π.Δ. (π.χ. αυτό που πίστευαν οι φίλοι του Ιώβ για τις συμφορές που τον βρήκαν, ότι δηλ. αποτελούσαν τιμωρία - κρίση Θεού εναντίον του Ιώβ).

Στην Κ.Δ. ο Θεός φανερώνει πολύ περισσότερα για το μέλλον και την αιωνιότητα. Οι κρίσεις στην Κ.Δ. είναι αυτές που έχουν σχέση με το τέλος των αιώνων, το τέλος της ιστορίας και με την τελική ανάσταση των νεκρών. Υπάρχει αιώνια τιμή, αιώνια απώλεια, δόξα και στεφάνια από τη μία, ντροπή και κλαυθμός από την άλλη.

Όλα αυτά συμβαίνουν όχι μέσα στο «ιστορικό γίγνεσθαι» (αν και κάποιου είδους κρίσεις γίνονται εν χρόνω όπως είδαμε στο μέρος II) αλλά εκτός ιστορίας, με την επιστροφή του Χριστού, και με την ιστορία, όπως τη γνωρίζουμε εμείς, να έχει τελειώσει.

Συνοψίζοντας: Είναι σωστή η άποψη που λέει ότι στην Π.Δ. έχουμε έναν Θεό κρίσης και στην Κ.Δ. ένα Θεό αγάπης; Βεβαίως όχι! Και οι δύο διαθήκες αποκαλύπτουν έναν Θεό αγάπης που είναι όμως και ο Θεός κρίσης.

Ο Θεός προσφέρει στους ανθρώπους την αγάπη Του και τη συγχωρητικότητά Του, προσκαλώντας

τους να μετανοήσουν, να έρθουν κοντά Του εν Χριστώ και να αποφύγουν τις τρομερές και αιώνιες συνέπειες της άρνησης του έργου του Χριστού και της εμμονής στην αμαρτία τους.

Γιάννης Ρούσσοσ (συνεχίζεται)

Σημειώσεις:

¹ Είναι απολύτως απαραίτητο οι αναγνώστες των μαθημάτων να ανατρέχουν στα εδάφια της Αγίας Γραφής για την πληρέστερη κατανόηση του κάθε μαθήματος.

² Ο **Μαρκίων** ήταν περιώνυμος δάσκαλος του 2ου μ.Χ. αιώνα και ιδρυτής της αίρεσης του Μαρκιωνισμού, η οποία αποτελούσε παρακλάδι του Γνωστικισμού. Οι αντιλήψεις του Μαρκιωνα γίνονται γνωστές κυρίως μέσα από το έργο του «Αντιθέσεις». Εκεί αναλύει την αντίθεση που, σύμφωνα με αυτόν, υπάρχει ανάμεσα σε Παλαιά και Καινή Διαθήκη, παραμερίζει δε την πρώτη, καθώς, όπως υποστήριζε, είναι έργο του κατώτερου δημιουργού Θεού. Αντίθετα, η Καινή φανερώνει τον ανώτερο Θεό της αγάπης. Δίδασκε ότι ο σκληρός Θεός της Π.Δ. είναι διαφορετικός και μάλιστα κατώτερος από τον Θεό της αγάπης που αποκάλυψε ο Χριστός· *απέρριπτε την Π.Δ. ενώ επίσης υποστήριζε ότι οι απόστολοι, οι οποίοι ήσαν κοντά στον Ιησού διέστρεψαν τη διδασκαλία Του, οπότε δεχόταν ως μοναδικό, γνήσιο, απόστολο τον Παύλο. Συγκρότησε έναν κανόνα που αποτελείτο από το «ευαγγέλιον» και το «αποστολικόν» και περιείχε μόνο το κατά Λουκάν ευαγγέλιο (ο Λουκάς ήταν συνεργάτης και συνοδός του Παύλου άρα και φορέας της διδασκαλίας του) και 10 επιστολές του Παύλου με την εξής σειρά: προς Γαλιάτες, Α' και Β' προς Κορινθίους, προς Ρωμαίους, Α' και Β' προς Θεσσαλονικείς, προς Λαοδικείς (έτσι ονόμασε την προς Εφεσίους), προς Κολλοσσαείς, προς Φιλήμονα και προς Φιλιππησίους. Επίσης, από το Ευαγγέλιο του Λουκά, ο Μαρκίωνας περιέκοψε ό,τι δεν συμφωνούσε με τη διδασκαλία του.*

³ Με την έννοια της τιμωρίας και καταδίκης.

⁴ Μια αναφορά για αιώνια ζωή ή κατασχύνη υπάρχει στο βιβλίο του Δανιήλ (12/2).

ΛΗΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ (<http://www.lexispan.eu>)

G703 ἀρετή

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1. **Η ικανότητα, το προτέρημα, η διάκριση, η υπεροχή σε οποιαδήποτε ενασχόληση, η τελειότητα.** (βέβαια δεν θα πρέπει να παραλείψουμε και τον τομέα της ψυχής. Δηλ. την **ψυχική δύναμη, ή θέληση** που κάνει κάποιον να διακρίνεται από το σύνολο των υπολοίπων ανθρώπων).
(1) Αν δεχτούμε ότι η λέξη «**ἀρετή**» συνδέεται ετυμολογικά με το «**ἀρέσκω**», (βλ. ετυμολογία), τότε εμπεριέχεται και η σημασία (για τους ανθρώπους) ότι **πρέπει να αρέσουμε στον Θεό**, με όλα όσα σκεφτόμαστε, λέμε και κάνουμε.
(2) Πληροφοριακά δεσ και παράγραφο 14, **Η αρετή στην αρχαία ελληνική γραμματεία.**
2. **(ηθικά) καλοσύνη, σεμνότητα, αγνότητα.**
3. Η **αρετή**. (που περιλαμβάνει όσα αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2). Βλ. Φίλιπ. 4:8, 2Πετρ. 1:5, Ζαχ. 6:13.
4. **(σε πληθυντικό, για Θεό) Η δύναμη, η υπεροχή, η αξία, η μεγαλειότητα, η ανωτερότητα,** (και γενικά όλες οι ιδιότητες του αποκεκαλυμμένου σε εμάς χαρακτήρα του. Γι' αυτό και είναι σε πληθυντικό αριθμό). Βλ. 1Πετρ. 2:9.
(1) «**οὐδὲ τὰς ἀρετὰς μου τοῖς γλυπτοῖς**» Ησα. 42:8, ούτε τις **αρετές** μου στα γλυπτά.
Σχόλιο: Αντί του «**τὰς ἀρετὰς μου**» των 70μήκοντα, ο Ακύλας έχει «**τὴν ὕμνησίν μου**», ο Σύμμαχος έχει «**τόν ἔπαινόν μου**».
(2) «**τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ἀναγγελοῦσι**» Ησα. 42:12, τις **αρετές** του στα νησιά θα εξαγγείλουν. Δες και Ησα. 43:21, Ησα. 63:7.
5. **(για Θεό) Η μεγαλειότητα:**
(1) «**ἐκάλυπεν οὐρανοὺς ἢ ἀρετὴ αὐτοῦ**» Αββ. 3:3, Κάλυψε τους ουρανοὺς η **μεγαλειότητα** του. Ο Ακύλας και ο Θεοδοτίων έχουν «**ἀπεκάλυπεν οὐρανοὺς τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς**» (απεκάλυψε στους ουρανοὺς την ευπρέπεια της), (βλ. βπλά Ωριγένη*1).
Σχόλιο: Λόγω του ότι η λέξη «**αρετή**» βρίσκεται στον ενικό χρησιμοποιήσαμε αυτήν την ιδιότητα του Θεού.
6. (Φράση) «**διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς**» 2Πετρ. 1:3, δια μέσου της επίγνωσης εκείνου που μας κάλεσε [οδηγώντας μας] μέσα από τη δόξα και την **αρετή**. Το κριτικό NA28 έχει «**ἰδίᾳ δόξῃ καὶ ἀρετῇ**» (για την δική του δόξα και αρετή).
Σχόλιο: Στο εδάφιο αυτό η λέξη «**ἀρετῆς**» είναι στο ενικό βαθμό. Η λέξη που προηγείται βλ. «**διὰ δόξης καὶ [διὰ*] ἀρετῆς**» έχει την σημασία του «**μέσα από**». Η ερμηνεία που δίνουμε είναι ότι η «**αρετή**» στο εδάφιο αυτό δεν έχει σχέση με τον Θεό, αλλά με εμάς τους ανθρώπους, γι' αυτό προσθέσαμε τις λέξεις «**οδηγώντας μας**». Εμείς οι άνθρωποι πρέπει να οδηγηθούμε μέσα από τον δρόμο της αρετής, με όλα αυτά που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2. Γι' αυτόν τον λόγο πιστεύουμε ότι ο απ. Πέτρος στο μεθεπόμενο εδάφιο (το 5) διευκρινίζει περισσότερο το πώς θα γίνει αυτό, με την αναφορά που κάνει ξανά στην λέξη αρετή.
*(το δεύτερο «**διὰ**» εννοείται διότι η λέξη «**ἀρετῆς**» συνδέεται με τα προηγούμενα με το «**καὶ**»).

Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ & Η ΤΡΙΑΔΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

David L. Cooper
(Απόδοση: Σπύρος Φίλιος)

Ένα απαραίτητο βοήθημα, που στις ημέρες μας υπάρχει μεγάλη σύγχυση αναφορικά με τα Πρόσωπα της Θεότητας, όπως τα φανερώνει η Αγία Γραφή, ο Γραπτός Λόγος του Θεού. Η Αγία Γραφή δίνει ξεκάθαρη αποκάλυψη για το Πρόσωπο του Θεού Πατέρα, του Θεού Υιού και του Θεού Άγιο Πνεύμα. Ακόμα και οι κατοπινές αποφάσεις Οικουμενικών Συνόδων έρχονται με καθυστέρηση αιώνων σχετικά με την Τριαδικότητα του Θεού, δεδομένου ότι η Αγία Γραφή δίνει περίλαμπρη αποκάλυψη γύρω από το θέμα αυτό.

Σελίδες 68

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΓΡΑΦΕΣ

A. M. Hodgkin
(Μετάφραση: Σάκης Μακρής)

Οι πολλαπλές εκδόσεις του, καθώς και οι πολλές μεταφράσεις του σε διάφορες γλώσσες, μαρτυρούν για την αξία του βιβλίου, που με συστηματικό τρόπο δείχνει ότι ο Ιησούς Χριστός, όχι μονάχα στα βιβλία της Καινής Διαθήκης, αλλά και σε όλα τα βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης καταδεικνύεται παντού, ως το κεντρικό πρόσωπο οηόκληρης της Αγίας Γραφής. Το βιβλίο αυτό, από πολλές πλευρές, είναι εξαιρετικό και μοναδικό.

Σελίδες 273

Το «Ελεύθερο ΒΗΜΑ» ευχαριστεί όλους τους αδελφούς και αδελφές, καθώς και εκείνες τις Ελεύθερες Ευαγγελικές Εκκλησίες του εσωτερικού και εξωτερικού, που συνεισέφεραν οικονομικά για τις ανάγκες του περιοδικού.

Επίσης, γνωστοποιεί σε εκκλησίες και φίλους που επιθυμούν να λαμβάνουν το «Ελεύθερο ΒΗΜΑ» ότι μπορούν να το ζητήσουν στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

giannisgrizos@yahoo.com ή στη διεύθυνση:

Ιωάννης Γρίζος, Παπαδιαμαντοπούλου 168, Τ.Κ. 15773, Ζωγράφου

Η Ρεβέκκα

*Μακρύς ο δρόμος
και μέσα απ' την έρημο περνάει
μα ούτε στιγμή δεν είναι μόνη η Ρεβέκκα.
Πηλάι της περπατάει ο Εθιέζερ*

*Σ' όλο τον δρόμο
που μέσα απ' την έρημο περνάει
αργά-αργά ως περπατάνε οι καμήλες
για Κείνον τον ρωτάει...
τον Ισαάκ*

*Κι' έτσι ο δρόμος
έστω κι' αν απ' την έρημο περνάει
γίνεται ωραίος σαν ακούς τον Εθιέζερ
όλο να σου μιλάει,
για Κείνον*

*Και να ο δρόμος
που μέσα απ' την έρημο περνάει
σε πεδιάδα ωραία φτάνει και στο βάθος...
Ποιος είναι που κυττάει;
Ο Ισαάκ*

*Κι' ούτε τον δρόμο
πια θυμάται ούτε την έρημο, πηδάει
απ' την καμήλα της, ρίχνει στο πρόσωπο το πέπλο
κι' ω να που συναντάει...
Εκείνον!*

Βασιλική Μαρκεσίνη